

KVALITETSRAPPORTEN 1991

Utveckling av kvaliteten för
SCBs statistikproduktion

R&D Report
Statistics Sweden
Research - Methods - Development
1991:14

Från trycket
Producent
Ansvarig utgivare
Förfrågningar

September 1991
Statistiska centralbyrån, utvecklingsavdelningen
Åke Lönnqvist
Jan Eklöf, tel. 08-783 43 52
Per Nilsson, tel. 08-783 43 11

© 1991, Statistiska centralbyrån
ISSN 0283-8680
Garnisonstryckeriet, Stockholm

INLEDNING

TILL

R & D report : research, methods, development / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1988-2004. – Nr. 1988:1-2004:2.

Häri ingår Abstracts : sammanfattningar av metodrapporter från SCB med egen numrering.

Föregångare:

Metodinformation : preliminär rapport från Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 1984-1986. – Nr 1984:1-1986:8.

U/ADB / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1986-1987. – Nr E24-E26

R & D report : research, methods, development, U/STM / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1987. – Nr 29-41.

Efterföljare:

Research and development : methodology reports from Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 2006-. – Nr 2006:1-.

R & D Report 1991:14. Kvalitetsrapporten 1991. Utveckling av kvaliteten för SCBs statistikproduktion.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2016.

urn:nbn:se:scb-1991-X1010P9114

KVALITETSGRUPPEN

1991-09-12

KVALITETSRAPPORTEN 1991

FÖRORD

Denna rapport har utarbetats på uppdrag av kvalitetsrådet vid SCB av en arbetsgrupp tillsatt av verksledningen. Gruppen består av: Monica Rennermalm AM-avdelningen, Urho Karvonen A-avdelningen, Anita Ullberg F-avdelningen, Ingrid Lyberg I-avdelningen, Roland Blom D-avdelningen, Nils Welander S-avdelningen samt Jan Eklöf och Per Nilsson U-avdelningen.

Som underlag för rapporten har en kvalitetsenkät genomförts vid SCB. Dessutom har kompletterande material för att bedöma kvalitetsutvecklingen under det senaste året tagits fram.

Årets enkät är något mindre omfattande än den som genomfördes förra året. Samtidigt har struktureringen av kvalitetsbegreppet modifierats något. Den kompletterande datainsamlingen har utökats, bl.a. vad avser snabbhet och punktlighet i publiceringen. Föreliggande rapport är tänkt att bl.a. ligga till grund för diskussioner och olika bedömningar av kvaliteten i SCBs verksamhet, liksom för prioritering av framtida kvalitetsinsatser.

Den avdelningsvisa redovisningen av kvalitetsutvecklingen har gjorts av respektive ämnesavdelningsrepresentant i gruppen. Avsnittet om publicering har tagits fram av S-avdelningens representant, avsnittet om gemensam driftservice av D-avdelningens representant och avsnittet om generella utvecklingsinsatser av U-avdelningen.

En översyn av nuvarande regler för kvalitetsredovisning, MIS 1979:8 (Riktlinjer för kvalitetsredovisning av statistik) samt MIS 1983:1 (Policy för användarorienterad kvalitetsredovisning av statistik) pågår. Erfarenheterna från den i årets enkät valda struktureringen av kvalitetsbegreppet skall därvid särskilt beaktas.

Synpunkter på denna rapport, liksom på den framtida utformningen av regler för kvalitetsredovisning, kan lämnas till någon av gruppens medlemmar.

SAMMANFATTNING

Denna rapport syftar till att ge underlag för bedömning av kvalitetsutvecklingen vid SCB som helhet, liksom för enskilda statistikprodukter. Utvecklingen i kvalitetshänseende under budgetåret 1990/91 har kartlagts med hjälp av en kvalitetsenkät till verkets statistikprodukter. De produkter som ingår i enkäten svarar totalt för mer än 85 procent av SCBs budget till anslagsverksamhet och återkommande statistikuppdrag. Ansvariga för respektive statistikprodukt ombads att bedöma hur de anser att användarna uppfattar att kvaliteten förändrats under det senaste året.

Kvaliteten i vid mening bedöms med hjälp av 21 indikatorer (delkomponenter). Tillsammans avser dessa att spegla olika aspekter på den producerade statistikens kvalitet ur användarnas synpunkt. För att mäta utvecklingen bedömdes på en skala med 5 alternativ (mycket sämre, sämre, oförändrat, bättre, och mycket bättre) hur kvaliteten ändrats under 1990/91. Till alla förändringar skulle kommentarer och motiveringar anges. Det är i detta sammanhang viktigt att notera att det är de produktansvariga som bedömer användarnas uppfattning om produkten. De produktansvariga ombads uttala sig i egenskap av ställföreträdande användare. Kvalitetsindikatorerna har sammanförts till tre huvudkomponenter, nämligen *RELEVANS*, *NOGGRANNHET* och *SERVICEKVALITET*.

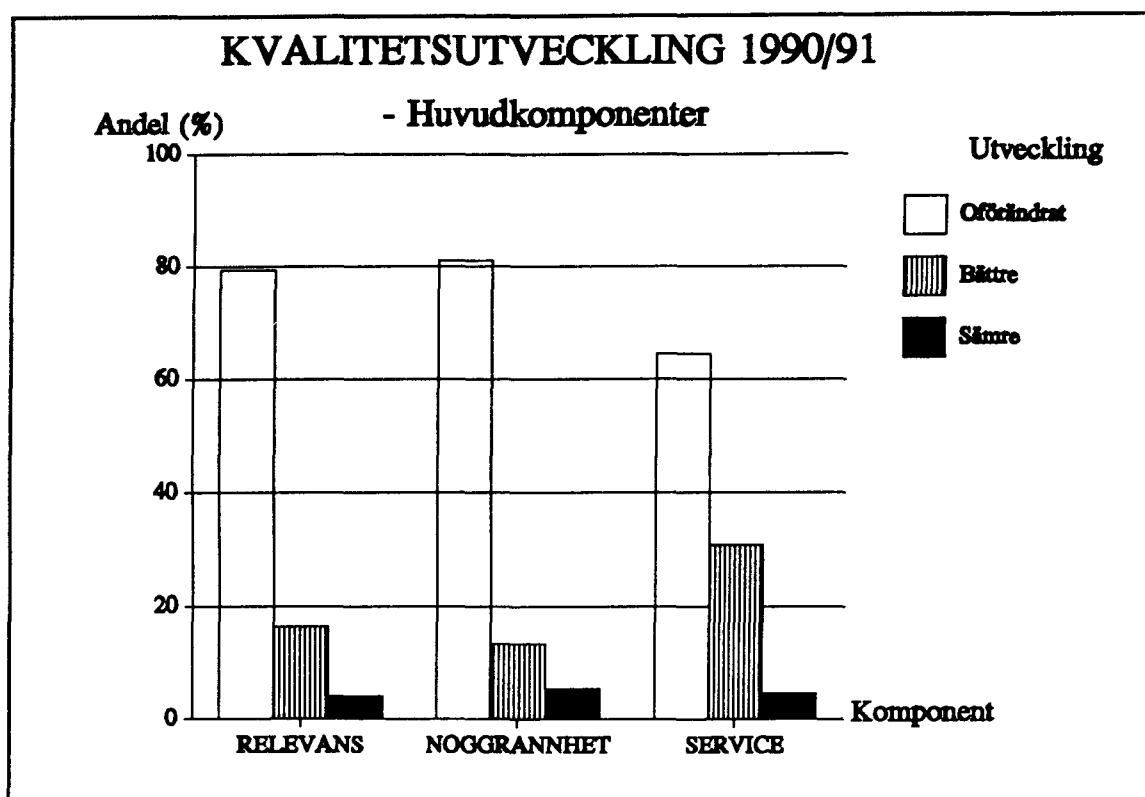
Resultaten kan sammanfattas på följande vis:

För 31 procent av produkterna anges förbättrad eller mycket förbättrad *SERVICEKVALITET*, medan försämringar i servicehänseende anges för 5 procent. Registrerade förbättringar är resultatet av flera olika delfaktorer, bl.a. ökad snabbhet i definitiva redovisningar, bättre presentationskvalitet, bättre dokumentation och ökade möjligheter till specialbearbetningar. De registrerade försämringarna orsakas främst av brister i fråga om snabbhet i främst preliminärresultat och i punktlighet.

- För 16 procent av produkterna anges förbättrad eller mycket förbättrad *RELEVANS*, medan relevansen har försämrats för 4 procent. Det är i huvudsak delkomponenterna variabelinnehåll och detaljeringsgrad i redovisningar som medfört förbättrad kvalitet. Försämringarna å andra sidan är i huvudsak ett resultat av ökade brister i fråga om jämförbarhet över tiden.

- För 13 procent av produkterna anges förbättrad *NOGGRANNHET*, medan noggrannheten har försämrats i 5 procent av de studerade produkterna. Förbättringarna är främst resultat av bättre bearbetning, t.ex. i form av införda PC-system liksom av bättre mätprocesser. Försämringarna å andra sidan orsakas främst av ökande bortfall.

Huvudresultaten från produktenkäten illustreras i nedanstående figur.

Kvalitetsförändringar kan dels vara resultatet av insatser som gjorts på verket, tex bättre urval, mer användaranpassad publicering, införande av PC-stöd i produktionen, minskning av urval, besparingar i publicering etc., dels också vara resultatet av faktorer i SCBs omgivning. Exempel på händelser av den senare typen utgör ändrat uppgiftslämnarklimat, ändringar i administrativa register samt ändrade användarbehov och krav på redovisning. Många av de insatser som vidtas vid SCB för att vidmakthålla och förbättra statistiken i kvalitetsavseende är initierade av yttre omständigheter. I detta sammanhang må särskilt nämnas problem till följd av stora och i flera undersökningar ökande bortfall. Avsevärda brister noteras i samordningen mellan statistikgrenar och jämförbarheten över tiden för sammansatta produkter som national- och finansräkenskaper. Problemen har i flera avseenden accentuerats under senare år i takt med den snabba strukturomvandlingen i näringslivet och avregleringar i samhället.

Som komplement till kvalitetsenkäten har också material avseende kvalitetssutvecklingen samlats in från de funktionella avdelningarna. Denna senare del har begränsats till publicering och allmän service, driftstöd samt utvecklingsstöd inom statistisk metodik, mätteknik, ADB och standardarbete.

En särskild studie avseende **snabbhet och punktlighet** i SCBs publicering har genomförts. Granskningen ger vid handen att för samtliga publikationer har snabbheten förbättrats under 1990 i jämförelse med 1989 i 55 procent, och försämrats i 41 procent av fallen. Av månadsstatistiken kommer 41 procent ut inom en månad efter referensperiodens slut, medan 12 procent utges efter mer än tre månader. Av kvartalsstatistiken kommer 55 procent fram inom 3 månader, medan 6 procent dröjer mer än 6 månader. För årsstatistiken kommer 36 procent ut inom ett halvår, medan 30 procent uppvisar en fördröjning på mer än ett år. Tiden från slutet på referensperioden, dvs den period statistiken avser (respektive referenstidpunkten) tills uppgifterna distribueras via reguljära publikationer utgör måttet för snabbhetsbedömningen.

Av de drygt 550 publikationer som ingår i undersökningen kom 41 procent ut i tid, dvs senast då de angetts i publiceringsplanen (Statistik 1990). 25 procent var försenade med upp till en vecka, 18 procent mellan en och fyra veckor, och 16 procent mer än fyra veckor. För verket som helhet är andelen försämrad punktlighet lika stor som andelen förbättrad (16 procent). Situationen varierar markant såväl mellan avdelningar som mellan olika typer av publikationer.

Den särskilda genomgången av **dokumentationsläget** ger vid handen att avsevärda resurser nu satsas på att förbättra dokumentation om produkterna och produktionsprocessen. För 18 procent av produkterna anges dokumentationsläget som tillfredställande, medan arbete nu pågår för 35 procent av produkterna. För övriga produkter återstår fortfarande att ta fram en sammanhållen produktokumentation.

I årets enkät gjordes också en genomgång av det aktuella läget vad avser **anpassning till EG**. För huvuddelen av produkterna (drygt 75 procent) anser produktansvariga att EG-anpassning inte är relevant eller behövlig, respektive inget arbete ännu påbörjat. För 20 procent av produkterna är anpassningsarbete på gång, medan övriga produkter redan anses vara fullt anpassade till EGs krav.

I genomgången av **driftservicen** vid SCB noteras bl.a. att problemen med bortfall ökade radikalt i och med den sk Metropolitdebatten 1987 och därmed medfört ökande krav på uppföljning och kompenserande åtgärder. Sedan dess har bortfallet sjunkit något, men ligger fortfarande på en högre nivå än innan. Svarsfrekvensen vid telefonuppföljningar har nått en oroväckande låg nivå. Bortfallsutvecklingen redovisas i årliga bortfallsbarometern som publiceras i R & D-serien. Avsevärda insatser vidtas dels för att förbättra svarsfrekvensen, dels för att minimera de negativa effekterna av bortfallet. Införande av DATI (datorstödd intervjuverksamhet) och ADA (datorstöd vid registreringsarbete) pågår för närvarande.

När det gäller **teknisk utveckling** noteras att införandet av PC och Macintosh i produktionen har inneburit kvalitetsförbättringar i flera olika avseenden. Vidare pekas på insatser för att stärka metodkompetensen inom verket i form av SCB-skolan, två professorer direkt knutna till SCB samt en omfattande seminarie- och annan informationsverksamhet.

Kvalitetsfrågor diskuteras aktivt vid verket. För detta ändamål har bl.a. ett kvalitetsråd inrättats. Dessutom finns olika beredningsorgan för kvalitetsfrågor. Beslut om evalvering av granskningsarbetet, återintervjuer och genomlysningar utgör aktuella exempel på insatser som syftar till att stärka kvalitetsarbetet och bättre anpassa kvaliteten i statistiken till användarnas faktiska behov.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	i
Sammanfattning	iii
1. Inledning	1
1.1 Bakgrund och syfte	1
1.2 Kvalitetsbegreppet	1
1.3 Rapportens uppläggning	3
2. Undersökningens uppläggning och genomförande	5
2.1 Kvalitetsenkätens uppläggning	5
2.2 Bearbetning och sammanställning av resultat	6
2.3 Dokumentation av generellt kvalitetsarbete	6
2.4 Resultatens kvalitet	6
3. SCBs Statistikproduktion - utveckling i kvalitetshänseende	9
3.1 Avdelningen för arbetsmarknads- och utbildningsstatistik	9
3.1.1 Kvalitetspåverkande faktorer	9
3.1.2 Kvalitetsförändringar	10
3.1.3 Jämförelse med 1990 års enkät	11
3.1.4 Slutsatser och kommentarer	12
3.2 Avdelningen för areell statistik	13
3.2.1 Kvalitetspåverkande faktorer	13
3.2.2 Kvalitetsförändringar	13
3.2.3 Jämförelse med 1990 års enkät	14
3.2.4 Slutsatser och kommentarer	15
3.3 Avdelningen för företagsstatistik	16
3.3.1 Kvalitetspåverkande faktorer	16
3.3.2 Kvalitetsförändringar	17
3.3.3 Jämförelse med 1990 års enkät	19
3.3.4 Slutsatser och kommentarer	19
3.4 Avdelningen för individstatistik	21
3.4.1 Kvalitetspåverkande faktorer	21
3.4.2 Kvalitetsförändringar	22
3.4.3 Jämförelse med 1990 års enkät	24
3.4.4 Slutsatser och kommentarer	24
3.5 Verket som helhet	25
3.5.1 Kvalitetspåverkande faktorer	25
3.5.2 Kvalitetsutvecklingen	26
3.5.3 Jämförelse med 1990 års undersökning	30

4.	Några kvalitetsmått på SCBs publicering och service	35
4.1	Inledning	35
4.2	Några Nyckeltal	36
4.3	Snabbheten i SCBs publicering	37
4.4	Punktligheten i SCBs publicering	42
4.5	Skillnad i snabbhet mellan SM och Pressmeddelanden	44
4.6	Tillgänglighet i telefon	45
5.	Verksgemensamma funktioner	47
5.1	Gemensam driftservice	47
5.1.1	Bortfallsläget	47
5.1.2	DATI-projektet	48
5.1.3	ADA-projektet	49
5.1.4	Kundenkäter	49
5.1.5	PAS-projektet	50
5.1.6	Översyn av resultatkoder	50
5.1.7	COMPASS-91	51
5.1.8	Kvalitetsstudier	51
5.2	Generella insatser för att förbättra kvaliteten	53
5.2.1	Mättekniska laboratoriet	53
5.2.2	Genomlysningsarbetet	53
5.2.3	Kvalitetsinriktade grupper	53
5.2.4	SCBs DOK-system	54
5.2.5	Granskningsprocedurer	54
5.2.6	Samordning	55
5.2.7	SCBs datorstruktur och KIS	55

Bilaga 1: Redovisning av samtliga enkätsvar

Bilaga 2: Kvalitetsenkät med anvisningar

1. INLEDNING

1.1 BAKGRUND OCH SYFTE

Sedan 1989 har årliga kvalitetsundersökningar genomförts vid SCB. Föreliggande studie är nummer tre i raden. Den har genomförts inom ramen för SCBs kvalitetsgrupp. I denna arbetsgrupp ingår en representant för var och en av avdelningarna vid SCB. Gruppen består av följande medlemmar:

AM-avdelningen	Monica Rennermalm
A-avdelningen	Urho Karvonen
D-avdelningen	Roland Blom
F-avdelningen	Anita Ullberg
I-avdelningen	Ingrid Lyberg
S-avdelningen	Nils Welander
U-avdelningen	Jan Eklöf, ordf
	Per Nilsson, sekr

Som utgångspunkt för gruppens arbete med kvalitetsrapporten har en samlad kvalitetsenkät genomförts på verket under maj 1991. Syftet med denna har varit att samla in information avseende kvalitetsutvecklingen under budgetåret 1990/91 för SCBs hela statistikproduktion. Nytt i årets enkät är att frågor om EG-anpassning och dokumentationsläget inkluderats. Samtidigt har uppläggningsen av kvalitetsmätningen modifierats som en direkt följd av erfarenheter från tidigare undersökningar.

Som komplement till den produktvisa enkäten har även gjorts en kvalitetsredovisning från de funktionella avdelningarna som syftar till att belysa mera generellt verkande kvalitetsinsatser.

Rapporten syftar till att ge underlag för en bedömning av kvalitetsutvecklingen vid SCB som helhet, liksom för enskilda statistikprodukter.

1.2 KVALITETSBEGREPPET

Frågor avseende kvalitetsaspekter på den statistik som produceras vid SCB har varit föremål för diskussion under en tid. I rapporten Riktlinjer för kvalitetsredovisning av statistik, MIS 1979:8, preciseras den begreppsbildning som nu gäller för kvalitetsredovisning. Nuvarande regler för användaranpassad kvalitetsdeklaration framgår av MIS 1983:1. Under senaste året har förnyade diskussioner om kvalitetsbegreppet ägt rum vid verket. Begreppsfrågorna har diskuterats i såväl kvalitetsrådet som i SCBs vetenskapliga råd.

Vid den första kvalitetsundersökningen 1989 fokuserades intresset till noggrannhetsaspekter på statistiken. I den enkät som genomfördes vid I-avdelningen utgick man dock från ett totalperspektiv på kvalitet omfattande såväl relevans, noggrannhet som service och tillgänglighet. Ett vidgat begrepp anpassat för verkets resultatanalys användes vid förra årets enkät på samtliga avdelningar. Detta har nu reviderats något som resultat av fortsatt intensiva diskussioner vid verket. Vid årets enkät har en uppsättning med 21 kvalitetsindikatorer (delkomponenter) definierats. Avvikelsema från förra året är knappast av grundläggande

karaktär utan mer resultatet av erfarenheter från 1990 års enkät. Delkomponenterna har i sin tur sammanförts till tre huvudkomponenter enligt nedanstående skiss.

Kvalitetskomponenter

RELEVANSEN

- Population och objekt
- Variabler
- Detaljeringsgrad i redovisning
- Referensperiod
- Periodicitet
- Jämförbarhet över tiden
- Jämförbarhet med annan statistik
- Modell/teori

NOGGRANNHETEN

- Täckning
- Bortfall
- Urval och estimation
- Mätning
- Bearbetning

SERVICEKVALITETEN

- Snabbhet prel. redovisning
- Snabbhet def. redovisning
- Punktlighet
- Spridning via olika media
- Presentationskvalitet (inkl. Analytiska innehåll)
- Dokumentation
- Infoservice
- Möjligheter till specialbearbetning

Det bör noteras att de redovisade bedömningarna av respektive huvudkomponent *RELEVANS*, *NOGGRANNHET* och *SERVICEKVALITET* utgör en helhetsbedömning och inte enkla summeringar av bedömningarna för delkomponenterna (indikatorerna). Komponenterna under rubriken *RELEVANS* avser statistikens relevans ur användarens synpunkt. **Population och objekt** avser dels hur den grupp objekt vi vill undersöka är definierad i relation till användarnas önskemål, dels hur undersökningsobjekten i sig är definierade. Exempel på det senare är att arbetsställe och hushåll kan definieras på olika sätt. **Referensperiod** syftar på den tidpunkt/period som statistiken avser. **Periodicitet** avser de perioder/tidpunkter som skattningar tas fram för. För registerprodukter avses här uppdateringsfrekvens. **Jämförbarhet över tiden** avser i vad mån det är möjligt att sammanlänka uppgifter från olika undersökningstillfällen och dra slutsatser om eventuella förändringar. Brister i detta avseende kan orsakas av bl.a. ändrade definitioner och av ändrade metoder i statistikprocessen. Med jämförbarhet gentemot annan statistik avses i vad mån det är möjligt att kombinera uppgifter från olika statistikgrenar. Brister i samordning kan orsakas av att skilda definitioner eller metoder används i olika undersökningar. **Modell/teori** slutligen syftar på i vad mån den statistiska modell som utnyttjas för att generera numeriska resultat utgör en god beskrivning av det saklogiska problem som avses att belysas (t.ex. genom formelval för en prisindex eller val av säsongrensningssmetod).

Komponenterna under rubriken *NOGGRANNHET* avser olika källor till osäkerhet och

avvikelse i anslutning till undersökningens genomförande. Dessa källor kan generera såväl systematiska som slumpmässiga fel. Tillsammans utgör de ett mått på totalfelet.

Komponenterna under gruppen *SERVICEKVALITET* avser den service som erbjuds användarna från SCB. Med **snabbhet** avses tiden från referenstidpunkt/period till presentation av resultat för preliminär och definitiv statistik. **Punktlighet** syftar på hur bra angivna presentationstidpunkter hålls. Med **spridning** avses i vad mån olika kanaler och medier används för att nå ut till användarna. Indikatorn **presentationskvalitet** syftar på i vad mån publikationer och andra redovisningar är lättförståeliga från användarnas utgångspunkter. Med **analytiska inslag** avses i detta sammanhang t.ex. säsongs- och dagkorrigering av data, åldersstandardisering, fastprisberäkning. **Informationsservice** avser SCBs förmåga att vara tillgänglig för olika tjänster och förfrågningar. **Dokumentation** avser dels produkt- och processbeskrivningar, dels särskild kvalitetsdokumentation t.ex. i form av analyser av olika felkällors förekomst och effekter. Denna behöver inte vara publicerad särskilt. Det räcker att den är tillgänglig i direkt anslutning till statistikproduktionen. **Möjligheter till specialbearbetningar** slutligen uttrycker hur mycket och hur lätt ytterligare information, utöver den publicerade, skulle kunna tas fram och presenteras (t.ex. i form av att genomföra uppdrag).

En mera definitiv bedömning av kvaliteten i SCBs producerade statistik kan bara göras i samband med dess faktiska användning. Det innebär att statistikens kvalitet i vid bemärkelse bör bedömas i samband med statistikens funktion för att belysa samhällsfrågor och lösa användarnas problem, dvs. statistikens förmåga att fungera som informations- och beslutsunderlag.

1.3 RAPPORTENS UPPLÄGGNING

Syftet med årets kvalitetsrapport är att ge underlag för att bedöma kvalitetsläget i SCBs statistik. Ett sådant underlag behövs för uppföljning av de åtgärder som SCB vidtagit för att höja produkternas kvalitet och för att prioritera framtida insatser inom området. Rapporten skall också kunna tjäna som underlag då SCBs rapport till regeringen om verkets resultatutveckling tas fram. Det betyder att rapporten vänder sig till såväl verksledningen, ledningarna för avdelningar, enheter och funktioner som till produktansvariga. Förhoppningen är också att rapporten ska kunna vara av ett värde för externa användare av SCBs statistik.

Denna rapport innehåller i kapitel 2 en kort redovisning av kvalitetsenkäten. I kapitel 3 presenteras resultat vad avser kvalitetsutveckling för respektive ämnesavdelning, samt för verket som helhet. Kapitlet avslutas med några jämförelser mellan årets resultat och 1990 års resultat avseende kvalitetsläge och utveckling. Kapitel 4 innehåller en redovisning av snabbhet och punktlighet för publicering samt några nyckeltal avseende SCBs allmänna service. Det förtjänar påpekas att dessa resultat bygger på en helt färsk undersökning genomförd vid S-avdelningen. Avsikten är att denna form av sammanställning - "Snabbhetsbarometer" - ska kunna göras årligen i fortsättningen. Kapitel 5 består av två avsnitt. I det första ges en redovisning av kvalitetsinsatser i anslutning till det reguljära driftstödet. I det andra avsnittet redovisas några generellt verkande kvalitetsinsatser.

Till rapporten är fogat 2 bilagor. I bilaga 1 redovisas svaren i detalj från samtliga produkter som ingår i enkäten. Produkterna i denna bilaga är sorterade på avdelning och inom resp. avdelning på statistikprogram. I bilaga 2 har enkätblankett och instruktion till produktansvariga tagits in.

2. UNDERSÖKNINGENS UPPLÄGGNING OCH GENOMFÖRANDE

2.1 KVALITETSENKÄTENS UPPLÄGGNING

Information om kvaliteten hos verkets statistikprodukter har samlats in genom en enkät. Information önskades om alla reguljära statistikprodukter för vilka verksamhet bedrivits budgetåret 1990/91 och minst ett tidigare år. Som utgångspunkt användes ramen för 1990 års kvalitetsenkät. En lista omfattande drygt 180 statistikprodukter sammanställdes, avsedd att innehålla samtliga produkter om vilka man önskade information. Av dessa produkter är största delen anslagsfinansierade, medan en mindre del är uppdragsfinansierade produkter av reguljär karaktär. Uppdragsfinansierade engångsundersökningar ingår inte. Produkterna svarar tillsammans för mer än 85 procent av SCBs totala omslutning inom anslagsprogrammet och för återkommande statistikuppdrag.

Till produktansvariga för varje produkt på listan sändes en enkätblankett, avsedd att fyllas i av denna eller denne. Utsändning av blanketter skedde i två steg, varvid blanketter först sändes till varje ämnesavdelnings representant, vilken därefter skötte om utdelning till de produktansvariga. På alla avdelningar hade dessförinnan de produktansvariga informerats av avdelningsrepresentanten om den kommande enkäten.

Enkätblankettens utseende framgår av bilaga 2 till denna rapport. Huvudsyftet var att för varje produkt erhålla uppgifter om kvalitetsutvecklingen under det senaste budgetåret.

I del 1 skulle omvärldsförändringar och interna åtgärder som påverkat statistikens kvalitet i vid mening redovisas. För att fånga upp olika aspekter av kvalitetsbegreppet begärdes i del 2 av blanketten uppgifter avseende samtliga de 21 tidigare nämnda kvalitetskomponenterna. Dessutom skulle kvalitetsutvecklingen anges för de tre huvudkomponenterna (Relevans, Noggrannhet, Servicekvalitet). Svaren skulle anges på en skala med fem alternativ; "mycket sämre" (-2), "sämre" (-1), "oförändrat" (0), "bättre" (+1) och "mycket bättre" (+2). Förutom de nämnda svarsalternativen fanns också möjlighet att markera "ej relevant".

Av anvisningarna framgick att så snart en kvalitetsförändring (dvs förbättring eller försämring) redovisades, skulle denna motsvaras av en förklaring/beskrivning i del 1.

Av anvisningarna till blanketten framgick vidare att med kvalitet avsågs kvalitet ur användarsynpunkt. Uppgiftslämnaren skulle vid ifyllandet av blanketten försöka bedöma hur användarna uppfattade statistikens kvalitet.

På blanketten fanns även utrymme att redovisa vidtagna, pågående och beslutade åtgärder som ansågs påverka kvaliteten. I de två avslutande delarna av blanketten uppmanades produktansvariga att dels ange i vad mån anpassning till EG-regler är aktuella, dels pågående och planerat arbete för att förbättra dokumentationsläget.

Ifyllandet av enkätblanketten skedde ute på varje produkt, i många fall som ett lagarbete med hela produktens personal medverkande. Enhets- eller funktionschef har granskat ifyllda blanketter före sammanställning. Avdelningsrepresentanten fanns också tillgänglig för att besvara eventuella frågor.

De ifyllda blanketterna lämnades till respektive metodstatistiker, som granskade materialet. I många fall togs därefter förnyad kontakt med den produktansvarige för komplettering eller

korrigering av uppgifter. Slutligen lämnades de ifyllda blanketterna för central registrering till U-avdelningen.

2.2 BEARBETNING OCH SAMMANSTÄLLNING AV ENKÄT

På U-avdelningen registrerades data med hjälp av persondator. Sammanställning av tabeller och diagram för rapporten gjordes likaså med persondator.

I den skapade databasen finns även en del uppgifter som inte redovisas i denna rapport. De verbala kommentarerna som lämnades på enkätblanketten har inte dataregistrerats, men finns naturligtvis tillgängliga i själva blankettmaterialet. Ämnesavdelningarna har registrerat delar av de verbala kommentarerna i ordbehandlare. För I-avdelningen är exempelvis samtliga svar sammanfattade och registrerade i WordPerfect. Resultaten från årets undersökning har kombinerats med 1990 års resultat till en sammanslagen datafil.

2.3 DOKUMENTATION AV GENERELLT KVALITETSARBETE

Inom varje enskild statistikprodukt vidtas normalt olika åtgärder i kvalitetshöjande syfte. Men därutöver vidtas också, på mer centralt håll inom verket, mera generellt orienterat kvalitetshöjande arbete, avsett att (ibland indirekt eller på längre sikt) höja kvaliteten hos hela eller stora delar av produktionen. Sådant generellt kvalitetsarbete bedrivs dels inom de funktionella avdelningarna (S, D och U), dels inom ämnesavdelningarna (speciellt deras metodfunktioner).

I denna kvalitetsrapport beskrivs delar av det generella kvalitetsarbetet vid SCB. Kapitel 4 behandlar material i samband med publicering och service. Avsnitt 5.1 behandlar datainsamling, intervjuarbete och databehandling medan avsnitt 5.2 behandlar metodarbete inom områdena statistik, mätteknik, ADB och standarder. Avsnitten ifråga har skrivits av representanter för S-, D- och U-avdelningarna. Denna dokumentation skall ses som komplement till de uppgifter från produktansvariga som kommit fram direkt i kvalitetsenkäten.

2.4 RESULTATENS KVALITET

Kvalitetsenkäten är i sig en statistisk undersökning med sina egna kvalitetsproblem. Sammanfattningsvis kan man säga att enkätens stora kvalitetsproblem har att göra med dess egen relevans och noggrannhet.

Vad gäller enkätens relevans kan man fråga sig: Är detta vad användarna (dvs SCBs ämnesavdelningar och verksamhet) behöver? Närmare bestämt är det variabelinnehållets relevans man kan diskutera. Är det just denna typ av resultatsammanställning, baserad på just denna uppsättning av undersökningsvariabler, som svarar mot vad användarna vill veta för att kunna planera och följa upp verksamheten?

Vad gäller enkätens noggrannhet är det osäkerheten i mätningen som är problemet. Det är svårämbara saker som söks, och det finns utrymme för subjektivt tyckande och individuella variationer från respondenternas sida. Ett rimligt antagande är att i den mån bedömningarna är behäftade med systematiska "fel" handlar det mera om skönmålningar än om svartmålningar av situationen.

Vi skall här kortfattat kommentera några faktorer av betydelse för bedömning av kvalitetsenkätens egen kvalitet.

Först kan konstateras att det är långtifrån självklart vad kvalitetsbegreppet egentligen skall innehålla och hur kvaliteten skall mätas. Man kan ha en vidare eller snävare definition av vad som menas med "kvalitet hos en statistisk produkt", och man kan även strukturera begreppet på olika sätt. Det kvalitetsbegrepp som använts i årets kvalitetsenkät ansluter som tidigare nämnts i det stora hela till förra årets val av komponenter. Erfarenheter (positiva och negativa) från 1990 års enkät har nu tagits till vara.

Man kan säga att vi i kvalitetsenkäten försökt få en helhetsbild av kvaliteten genom att försöka fånga upp många olika aspekter av begreppet kvalitet. Vi har härvid fått lita till mer eller mindre subjektiva bedömningar från uppgiftslämnarnas sida. Ett radikalt annorlunda alternativ hade varit att bara samla in "hårddata" av typ "observerat antal inträffanden av det ena eller det andra slaget". Uppgiftslämnandets subjektiva inslag skulle härigenom ha minskat, men till priset av att det skulle bli svårt att av de sålunda erhållna uppgifterna få en någorlunda heltäckande bild av kvaliteten.

Enligt anvisningarna till enkäten skulle uppgiftslämnaren ange hur han eller hon bedömde att statistikanvändarna uppfattade statistikens kvalitet. Uppgiftslämnaren skulle alltså försöka fungera som en sorts ställeföreträdande statistikanvändare. Vid tolkning av enkätresultaten måste man komma ihåg att statistikanvändarna inte själva tillfrågats. Kunskapen om statistikanvändarna varierar från produkt till produkt. Det är rimligt antaga att användarkontakterna successivt stärkts under senare tid, bl.a. till följd av en allt starkare markering av statistikprogramansatsen. I flera fall finns också statistikanvändarna internt inom SCB.

Som redan antytts, är mätskalorna något osäkra, varför resultatredovisningens aggregeringar och medelvärden måste tolkas med försiktighet. En skala med fem alternativ har använts med alternativen mycket sämre (-2), sämre (-1), oförändrat (0), bättre (+1) och mycket bättre (+2). Utrymmet för subjektiva bedömningar har begränsats eftersom uppgiften är att redovisa faktiskt gjorda åtgärder eller faktiskt registrerade kvalitetsförändringar. I praktiken måste dock konstateras att ett visst mått av subjektivitet och individuella variationer föreligger. Hur stor förändring ska t.ex. krävas för att det ska markeras i enkäten?

Allmänt sett torde gälla att bedömningarna är något väl positiva vad avser faktiska förändringar. Denna slutsats noterades definitivt förra året. Det är svårt att finna möjligheter till oberoende validering av resultaten. Av studien i kapitel 4 framgår dock en mycket hög grad av samstämmighet såväl vad avser snabbhet som punktlighet.

Enkätblanketten med tillhörande anvisningar för uppgiftslämnaren har bl.a. granskats på SCBs mättekniska laboratorium. Dessutom har synpunkter från förra årets enkät beaktats.

Undersökningens täckningsfel torde vara mycket litet. Listan över i undersökningen ingående produkter framställdes i nära samarbete med ämnesavdelningarnas representanter och blev föremål för flera revideringar innan den fastställdes. Som utgångspunkt användes förra årets lista. Ungefär 20 produkter har utgått och 35 har lagts till i jämförelse med 1990. Målpopulationen utgörs av samtliga reguljära statistikprodukter som haft verksamhet 1990/91 och minst ett tidigare år. Av undersökningstekniska skäl uteslöts några enstaka produkter från den lista som togs fram. Eftersom mer än 85 procent av SCBs budget dock täcks in torde detta faktum knappast kunna snedvridera resultaten. Vissa synpunkter kan dock läggas på valet av

storheten produkt som observationsenhet. Mycket av statistikproduktionen hänger samman varför i vissa fall en större enhet (t.ex. statistikprogram) kan tänkas vara mera realistisk.

Eftersom undersökningen var en totalundersökning, finns inget urvalsfel.

Bortfallsfelet är obetydligt. Objektsbortfallet utgörs av 4 produkter, från vilka inget enkätsvar erhöles. Till detta kommer några produkter som efter granskning visade sig ej skulle ingå överhuvudtaget. Det partiella bortfallet är också litet.

Ett visst inslag av fel vid dataregistreringen kan inte uteslutas. Någon systematisk kontrollstansning har inte gjorts. Däremot har konsistentester genomförts med hjälp av datorstöd.

3. SCBs STATISTIKPRODUKTION - UTVECKLING I

KVALITETSHÄNSEENDE

3.1 AVDELNINGEN FÖR ARBETSMARKNADS- OCH UTBILDNINGSSSTATISTIK

AM-avdelningen svarar för 7 statistikprogram, nämligen SP Utbildning, SP Sysselsättning , SP Löner, SP Prognoser, SP Arbetsmiljö, SP Arbetstider och SP Statlig personalpolitik.

38 produkter förser statistikprogrammen med statistik. Under budgetåret har 21 produkter (SP Utbildning) överförts från I-avdelningen till AM-avdelningen. I bilaga 1 redovisas samtliga produkter som besvarat enkäten.

3.1.1 Kvalitetspåverkande faktorer

Införande av nya lönesystem inom stat och kommun har medfört förseningar för lönestatistiken och lärarregistret. Leveranstider till SCB har ej kunnat hållas.

Ändrad mättidpunkt/referensperiod har påverkat jämförbarheten över tiden för lönestatistiken offentlig sektor samt personalstatistiken för högskolan. Den ändrade referensperioden kommer att medföra att jämförbarheten mellan olika sektorer inom lönestatistiken kommer att öka.

Bortfallet i arbetskraftsundersökningarna har ökat. Andelen ej anträffade har ökat mest. Det ökade bortfallet i AKU påverkar även de statistikprodukter som använder tilläggsfrågor till AKU.

Centrala företags- och arbetsställeregistret har gjort en särskild kontroll av företag som misstänks ha för få arbetsställen i registret. Kontrollarbetet har lett till att ett flertal arbetsställen tillkommit i registret vilket leder till bättre redovisning i ÅRSYS.

Förbättrad information till uppgiftslämnarna om statistikens betydelse har lett till förbättrad noggrannhet, snabbare publicering och förbättrad punktlighet för flera produkter.

Ökat upprättningsarbete, förändrade produktionssystem, organisationsförändringar och omprioriteringar är ytterligare exempel på åtgärder som påverkat kvaliteten positivt eller negativt.

De allra flesta produktansvariga redovisar förändringar och pågående/planerade åtgärder som bedöms påverka kvaliteten i framtiden.

Större förändringar är att:

- Skolstatistikens anslag har övergått till nya Skolverket. Flera produkter inom utbildningsprogrammet kan komma att påverkas.
- Omläggning av lönestatistiken, privat sektor, pågår.

Några exempel på åtgärder för att få beslutsunderlag för kvalitetshöjande åtgärder är att:

- Kvalitetsstudier pågår och planeras.
- Översyn av granskning/översyn allmänt planeras.

3.1.2 Kvalitetsförändringar

35 produkter har besvarat del 2 av enkäten. De 3 produkter som ej besvarat del 2, har ej offentliggjort någon statistik, under budgetåret 90-07-01--91-06-30.

För ca 45% av produkterna görs bedömningen att utvecklingen varit oförändrad under budgetåret.

Tabell 3.1 Kvalitetsförändringar i AM-avdelningens produkter 1990/91¹.

Kvalitetskomponent	Kvalitetsförändring					Ej relevant *
	-2	-1	0	1	2	
RELEVANS		1	31	3		
Population och objekt		1	33	1		
Variabler		1	29	5		
Detaljeringsgrad		1	31	2	1	
Referensperiod			33	2		
Periodicitet			32			3
Jämförbarhet över tiden		7	26			2
Jämförbarhet annan stat.			31	2		2
Modell/teori			26	2		7
NOGGRANNHET			32	3		
Täckning			33	2		
Bortfall		5	26	3		1
Urval, estimation		1	19	2		13
Mätning		1	30	4		
Bearbetning			32	3		
SERVICEKVALITET		1	26	7	1	
Snabbhet, preliminär		3	15	3		14
Snabbhet, definitiv		5	22	7	1	
Punktlighet		5	25	5		
Spridning		2	31	2		
Presentation			31	4		
Dokumentation		1	29	5		
Infoservice		1	31	2	1	
Möjl.till specialbearbetning			29	5	1	

¹ anger antalet produkter som redovisar läget som mycket sämre (-2), sämre (-1), oförändrat (0), bättre (+1) respektive mycket bättre (+2).

Relevans

Relevansen i avdelningens statistikproduktion har ökat något. Ca 25% av de produktansvariga har redovisat förändring av någon/några relevanskomponent(er). Jämförbarhet över tiden är den enskilda komponent där man angivet flest försämringar. 7 produktansvariga bedömer att det blivit en försämring av jämförbarheten över tiden. Förändringen hänger samman med ändrad mättidpunkt/referensperiod, en förändring som på sikt förbättrar jämförbarheten med annan statistik. Variabelinnehållet bedöms ha blivit bättre i fem produkter.

Noggrannhet

Noggrannheten i avdelningens statistikproduktion har ökat något. Ca 40% av de produktansvariga har redovisat förändring av någon/några delkomponent(er). Bortfallet är den enskilda komponent där man angivet flest förändringar. I fem produkter har bortfallet ökat, medan tre produkter redovisar minskat bortfall.

Servicekvalitet

Servicekvaliteten i avdelningens statistikproduktion har förbättrats. Ca 20% av produktansvariga gör bedömningen att servicekvaliteten blivit bättre/mycket bättre. Ca 50% har redovisat förändring av någon delkomponent. Den definitiva redovisningen har blivit snabbare för 8 produkter, varav 5 även redovisar förbättrad punktlighet. Fem produkter visar däremot en försämring av både snabbhet och punktlighet. Försämringen för dessa produkter är av tillfällig art pga av organisationsförändring eller omläggning av statistiken. Möjligheterna till specialbearbetningar har förbättrats för 6 produkter.

Dokumentationen har förbättrats under året. För närvarande finns tolv produkter dokumenterade i produkthandböcker/bakgrundsfakta.

Inom AM/U har tre produkthandböcker färdigställts, nämligen:

- Personalstatistik för högskolan
- Avgångna och avgångsbetyg från gymnasieskolan
- Obligatoriska skolan, elever och klasser

I serien "Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken" finns följande produkter dokumenterade:

- Arbetskraftsundersökningarna
- Årlig regional sysselsättningstatistik (2 st, varav en kvalitetsdeklaration)
- Årlig lönesummestatistik
- Statistik över uppbördsdeklarationerna
- Den årliga lönestatistiken. Privat och offentlig sektor (som omfattar produkterna Statsanställda, Primärkommunal personal, Landstingspersonal, Kyrkokommunalpersonal samt Lönestatistik privat sektor).

3.1.3 Jämförelse med 1990 års enkät

Populationen av produkter har fördubblats mellan åren. En direkt jämförelse på aggregerad nivå kan därför inte göras. Någon systematisk produktvis jämförelse för avdelningens produkter har inte kunnat göras på den tid som stått till förfogande. Avdelningen avser att göra en sådan jämförelse inför den kommande verksamhetsplaneringen.

3.1.4 Slutsatser och kommentarer

Relevansen i avdelningens statistikproduktion har ökat något.

Noggrannheten i avdelningens statistikproduktion har ökat något.

Servicekvaliteten i avdelningens statistikproduktion har förbättrats.

3.2 AVDELNINGEN FÖR AREELL STATISTIK

A-avdelningen svarar för 6 statistikprogram, av vilka programmet för livsmedelsstatistik ännu inte producerar någon statistik. Antalet bedömda produkter är 30. I bilaga 1 redovisas samtliga produkter som besvarat enkäten.

3.2.1 Kvalitetspåverkande faktorer

Omvärldsförändringar såsom nytt skattesystem och nya statistikbehov påverkar såväl relevans som noggrannhet. Problemen har dock i stort kunnat hanteras. Det finns också exempel på ökat engagemang från samarbetspartner vilket lett till förbättringar. I något fall framhölls också minskad svarsvilja och ökat bortfall.

Beslutet om avreglering av jordbruk och fiske har medfört att framtiden känts osäker, varför vissa investeringar i dessa statistikprogram lagts i malpåse i avvaktan på resultat från olika utredningar.

3.2.2 Kvalitetsförändringar

Förändringar i relevans

Av bedömda 30 produkter redovisar 3 st förbättrad relevans. Enligt redovisningen beror förbättringen på förändringen av variabler och detaljeringsgrad inom programmen Boende & byggande samt Miljövärd.

Förändringar i noggrannhet

Av de 30 produkterna har 2 st försämrad noggrannhet, medan 4 st har förbättrad noggrannhet.

De två produkter som redovisat försämrad noggrannhet pekar på ökat bortfall samt i viss mån problem med täckning och urval.

De fyra produkter som redovisat förbättrad noggrannhet pekar på mindre bortfall och bättre mätning. Bättre täckning och förbättrad bearbetning uppges likaså.

Förändringar i servicekvalitet

Av de 30 produkterna har 2 st försämrad servicekvalitet, medan 8 produkter har förbättrad kvalitet.

Den förbättrade servicen för åtta produkter förklaras i första hand med förbättrad snabbhet och punktlighet i publiceringen. Även förbättrad dokumentation och bättre möjligheter till specialbearbetningar framhölls för några produkter.

Två produkter har försämrad service beroende på långsammare publicering, dvs både senare publicering och sämre punktlighet.

Tabell 3.2 Kvalitetsförändringar i A-avdelningens produkter 1990/91.²

Kvalitetskomponent	Kvalitetsförändring					Ej relevant *
	- 2	-1	0	+1	+2	
RELEVANS			27	3		
Population och objekt		1	27	2		
Variabler			24	3	1	
Detaljeringsgrad		1	25	2	1	1
Referensperiod			30			
Periodicitet			29			1
Jämförbarhet över tiden		1	28			1
Jämförbarhet annan stat			29			1
Modell/teori			23	2		5
NOGGRANNHET		2	24	4		
Täckning		2	24	3		1
Bortfall		6	19	3	1	1
Urval, estimation		1	16	1		12
Mätning		1	24	4		1
Bearbetning		1	24	5		
SERVICEKVALITET		2	19	8		1
Snabbhet, preliminär			14		2	14
Snabbhet, definitiv		5	18	4	2	1
Punktlighet		4	19	3	3	1
Spridning		1	27	1		1
Presentation			25	4		1
Dokumentation			25	4		1
Infoservice			28	1		1
Möjl. till specialbearbetning		1	24	3	1	1

3.2.3 Jämförelse med 1990 års enkät

Den bedömning som gjordes i 1990 års kvalitetsundersökning gäller i stort fortfarande.

I genomsnitt har dock kvaliteten förbättrats något - enligt analysen ovan. Det är framför allt miljöstatistiken, som för ett år sedan utpekades som ny och innehållande ett flertal kvalitetsproblem, som har förbättrats - främst vad avser relevansen.

² anger antalet produkter som redovisar läget som mycket sämre (-2), sämre (-1), oförändrat (0), bättre (1) respektive mycket bättre (2).

3.2.4 Slutsatser och kommentarer

Viss förbättring av A-avdelningens produkter har redovisats, dock utan att arbetet med ett nytt kvalitetskontrollsystem för LBR och pågående systemrevision för objektiv skördeuppskattning ännu kunnat ge några positiva effekter.

Av de tre huvudkomponenterna har framför allt servicekvaliteten förbättrats.

Dokumentationsläget är inte dåligt, men kan bli bättre. SCBs DOK-system används i stor utsträckning. Någon samlad dokumentation i form av produkthandbok eller dylikt finns inte. Planerade systemrevisioner skall förbättra dokumentationsläget.

3.3 AVDELNINGEN FÖR FÖRETAGSSTATISTIK

F-avdelningen svarar för 9 statistikprogram, av vilka SP Ekonomisk politik är det dominerande. Drygt 60 produkter, inklusive de två som under det senaste budgetåret har överförs till F-avd från I-avd, förser statistikprogrammen med statistik. Från 59 av dessa har statistik offentliggjorts under budgetåret 90/91.

Det bör observeras att den ekonomiska statistiken är till stora delar ett sammanhållet system av olika statistikgrenar, som har en bas i centrala företags- och arbetsställeregistret och fogas samman till national- och finansräkenskaper. Detta skapar speciella kvalitetsproblem som bara delvis täcks av kvalitetsenkäten.

3.3.1 Kvalitetspåverkande faktorer

Omvärldsförändringar som påverkat statistikens kvalitet

Bland omvärldsförändringar som under budgetåret bedöms ha påverkat stora delar av den ekonomiska statistiken skall särskilt nämnas avregleringarna av kredit- och valutamarknaderna. Avregleringen av kreditmarknaden har bl a påverkat Stockstatistikens täckning och medfört att statistikens jämförbarhet över tiden försämrats. Valutaavregleringen har givit upphov till oförklarade valutaflöden i Betalningsbalansstatistiken och därmed till ökade diskrepanser mellan national- och finansräkenskaperna.

Strukturförändringar i näringslivet, bl a den ökade bolagiseringen, en ökad internationalisering och finansbolagskrisen, har försvårat uppgiftsinsamlingen i flera undersökningar och påverkat statistikens kvalitet negativt. Registerarbetet har krävt allt större resurser i undersökningar som Finans- och Industristatistiken. I t ex statistiken över Utlandsägda företag konstateras en försämrad täckning av undersökningspopulationen orsakad av den ökade bolagiseringen, i Bokslutsstatistiken redovisas en försämrad jämförbarhet över tiden beroende på finansbolagskrisen. I Investeringsenkätorna mäts genom den ökade internationaliseringen en allt mindre del av de svenska företagens totala verksamhet.

Under den nuvarande lågkonjunkturen är uppgiftslämnarna till den ekonomiska statistiken mindre motiverade att lämna uppgifter om t ex investeringsprognoser och har ibland pga egna personalavgångar svårigheter att lämna uppgifter i tid. Ett ökande bortfall konstateras i flera undersökningar.

Slutligen påtalas från flera produktansvariga att personalavgångar, ofta av nyckelpersoner på sektionerna, har påverkat statistikens kvalitet negativt.

Åtgärder som vidtagits och som bedömts ha påverkat statistikens kvalitet

Stora satsningar har under året gjorts i flera produkter på en fortsatt anpassning av statistiken till användarnas behov. Ett utökat variabelinnehåll redovisas bl a i Finansstatistiken, Balansstatistiken och månatliga Elstatistiken. Arbete på att förbättra jämförbarheten över åren och mellan undersökningar redovisas i statistiken över Åkerier, speditörer och lagringsföretag resp i statistiken över Konsultbranschen.

Det stora arbetet med att förbättra datatillgängligheten genom inläggning av data i TSDB och i andra databaser som påbörjades under föregående treårsperiod har fortsatt. Även spridningen via publikationer har ökat. Exempel är den utökade redovisningen i Snabbfakta av

Utrikeshandelsstatistiken, publiceringen i Kommunernas finanser av resultat från undersökningen Kommunägda företag och den ekonomiska redogörelsen för kykokommuner i KYBOK.

Dokumentationen av produkterna fortsätter att förbättras. För flera produkter har en första version av en produkthandbok framställts under året. Även systemdokumentationen har förbättrats.

Översyner av produktionssystemen pågår kontinuerligt. Satsningen på PC-produktion i ett antal produkter anses ha medfört bättre möjligheter att kontrollera statistikens kvalitet.

3.3.2 Kvalitetsförändringar

Såväl Relevansen som Noggrannheten och Servicekvaliteten i den ekonomiska statistiken bedöms ha förbättrats under året.

Mest positiv är utvecklingen av Servicekvaliteten. För knappt 25% av produkterna redovisas en förbättring. En fortsatt förbättrad och utökad dokumentation och förbättrad presentationskvalitet, det senare t ex genom utökad publicering, förbättrad bortfallsredovisning, redovisning av säsongrensade data och förbättrad lay-out i publikationerna, bidrar till detta. Samtidigt konstateras att punktligheten har försämrats något totalt sett. Personalavgångar, försenade leveranser av primärdata (administrativa material) och personalneddragningar hos företagen (som leder till försenat uppgiftslämnande) inverkar negativt på servicekvaliteten i detta avseende. Totalt sett redovisas en försämrad servicekvalitet för 5% av produkterna.

För knappt 15% av F-avdelningens produkter bedöms relevansen ha förbättrats. Till detta bidrar främst en ökad detaljeringsgrad i redovisningen och ett utökad variabelinnehåll i flera undersökningar. Försämringar i jämförbarheten över tiden redovisas dock av 8 produkter. Svårigheterna att följa och på rätt sätt ta hänsyn till organisatoriska förändringar inom företagen har ökat under året. Så redovisar också nationalräkenskaperna en minskad jämförbarhet över tiden beroende på ökade svårigheter att mäta ekonomisk aktivitet och ekonomiska transaktioner orsakade av avregleringen av valutamarknaden och bolagiseringen som pågått under senare år.

Noggrannheten bedöms ha förbättrats hos ca 15% av produkterna. Som främsta skäl anges förbättringar i bearbetningen. Nya produktionssystem som tagits i bruk, övergång till produktion i PC-miljö och on-line-system för registrering och granskning bedöms ha givit förutsättningar för bättre kontroll av kvaliteten i statistiken. Även för delkomponenten mätning redovisas en positiv utveckling. Bättre blanketter, bättre anvisningar till uppgiftslämnarna i några undersökningar och nya prismättningsmetoder i KPI och i PPI bedöms ha förbättrat noggrannheten.

För 30% av F-avdelningens produkter bedöms kvalitetsläget i alla avseenden vara oförändrat jämfört med för ett år sedan.

Tabell 3.3 Kvalitetsförändringar under budgetåret 1990/91 hos F-avdelningens produkter.³

Kvalitetskomponent	Kvalitetsförändring					Ej relevant *
	-2	-1	0	1	2	
RELEVANS		4	47	7	1	
Pop, objekt		3	53	1	2	
Variabler		1	51	5	2	
Detalj.grad		2	46	7	3	1
Referensper		1	57	1		
Periodicitet		1	57	1		
Tidsseriekval		8	48	2	1	
Samord.kval		3	48	4		4
Modell/teori			44	6		9
NOGGRANNHET		3	47	9		
Täckning		4	50	2		3
Bortfall		3	47	4	1	4
Urval/estimation		4	32	3	2	18
Mätning			49	7		3
Bearbetning		3	42	13	1	
SERVICEKVALITET		3	42	14		
Snabbhet, prel		3	34	5		17
Snabbhet, def	1	9	39	6	2	2
Punktlighet	1	6	49	3		
Spridning			53	5	1	
Presentation		1	43	15		
Dokumentation		1	43	15		
Infoservice			54	5		
Möjl. till specialbearbetning		2	48	8		1

För drygt 60% av F-avdelningens produkter finns nu färdiga produkthandböcker eller en första version av handbok. För övriga produkter, ett 20-tal, saknas fortfarande den första handboksversionen.

De flesta produkthandböcker är skrivna för att tillgodose användarnas behov. Några är mer inriktade på att ge produktionsteknisk information. De största bristerna i nuvarande

³ anger antalet produkter som redovisar läget som mycket sämre (-2), sämre (-1), oförändrat (0), bättre (1) respektive mycket bättre (+2).

dokumentation finns i avsnitten som gäller beskrivningen av statistikens noggrannhet.

En systemteknisk dokumentation finns i allmänhet för varje produkt.

3.3.3 Jämförelse med 1990 års enkät

De största bristerna hos F-avdelningens produkter bedömdes i 1990 års enkät föreligga i dokumentationen, i noggrannheten, främst beroende på mätfel, och i samordningen med annan statistik. Brister konstaterades också i statistikens jämförbarhet över tiden. Samtidigt redovisades en positiv utveckling av dokumentationen, noggrannheten (minskade mätfel) och samordningen med annan statistik över treårsperioden. Jämförbarheten över tiden bedömdes ha försämrats något totalt sett.

I årets enkät redovisas en fortsatt positiv utveckling av dokumentationen och noggrannheten. När det gäller samordningen med annan statistik bedöms läget vara oförändrat. Jämförbarheten över tiden har försämrats ytterligare.

3.3.4 Slutsatser och kommentarer

Baserat på enkätsvaren bedöms den ekonomiska statistikens kvalitet ha utvecklats svagt positivt under det senaste året. Mest positiv är utvecklingen av servicekvaliteten.

I nationalräkenskaperna bedöms relevans och noggrannhet vara oförändrad jämfört med föregående år. Servicekvaliteten har förbättrats främst genom vad gäller presentationskvalitet och dokumentation. Finansräkenskaperna bedöms sammantaget ha oförändrad kvalitet trots den försämring av jämförbarheten med annan statistik som uppstått genom valutaavregleringen.

Denna bild kan te sig motsägelsefull och delvis irrelevant i ljuset av den debatt om den ekonomiska statistiken, särskilt industristatistikens och nationalräkenskapernas, tillförlitlighet som uppstått under året och haft sin grund i divergerande statistikserier som framtagits över industrins produktivitets- och kostnadsutveckling. De av SCB publicerade talen som grundas på den årliga Industristatistiken visar en väsentligt annorlunda utveckling än motsvarande beräkning baserad på nationalräkenskaperna. De konstaterade skillnaderna beror såväl på primärstatistikens brister i täckning och samordning som på NRs sätt att utnyttja och kombinera källorna.

Redan i föregående års kvalitetsrapport påtalades brister i samordningen mellan statistikgrenar och i jämförbarhet över tiden. Dessa problem har accentuerats på senare år och fått allt allvarigare konsekvenser för national- och finansräkenskaperna i takt med den snabbare strukturomvandlingen i näringslivet och avregleringen av penning- och valutamarknaderna.

Jämförbarhetsproblemen har alltså länge varit uppmärksammade, och bl.a. pågår nu en omläggning av Industristatistiken som syftar till bättre täckning och samordning. De brister som tydliggjorts under året har alltså funnits och redan varit föremål för åtgärder som förhoppningsvis redan under 91/92 kommer att leda till betydande kvalitetsförbättringar. Det är viktigt att hålla detta i minnet när uppmärksamheten på bristerna annars lätt lämnar ett intryck av en nu inträffad kraftig kvalitetsförsämring.

Den ekonomiska statistiken bedöms i huvudsak vara anpassad eller lätt kunna anpassas till EGs nu föreliggande regler och direktiv. Det gäller t ex Utrikeshandelsstatistiken, som bedöms ligga relativt nära EGs regelsystem, det gäller Investeringsenkäterna och den ekonomiska korttidsstatistiken. Det gäller också Nationalräkenskaperna, som är väl anpassade till internationella rekommendationer inkl EGs.

I anslutning till några produkter har projekt startats för att kartlägga vilka krav EG ställer. Detta gäller t ex Industristatistiken.

På några områden planeras eller utarbetas regler, direktiv eller andra riktlinjer idag. F-avdelningen medverkar i arbetet med att ta fram sådana för Inkvarteringsstatistiken och har anmält intresse för att delta i motsvarande arbete för KPI.

3.4 AVDELNINGEN FÖR INDIVIDSTATISTIK

Vid I-avdelningen besvarades kvalitetsenkäten för 52 produkter/delprodukter (inget bortfall). Kulturstatistiken lämnade svar dels för hela produkten, dels för de fyra ingående delprodukterna. I bilagan redovisas samtliga produkter för vilka enkäten besvarats tillsammans med svaren i enkätens andra avdelning avseende förändringar i olika kvalitetsaspekter.

3.4.1 Kvalitetspåverkande faktorer

Omvärldsförändringar

Bland de förändringar i samhället som kan ha effekt eller komma att ha effekt på individavdelnings statistik kan nämnas ändringar i familjebildningen, skattereformen, oron i väljarkåren, den ökade flyktinginvandringen och kommunaliseringen av äldreomsorgen. När sådana förändringar påpekats i enkäten så har också redovisats hur man försökt anpassa statistiken till detta genom t.ex Familjestatistiken, utveckling av fördelningsmodellprojektet (FMP), utökning av variabler och detaljeringsgrad i PSU och insamling av flyktingstatus i socialbidragsstatistiken.

Omläggningen av folkbokföringen har endast haft en marginell effekt på kvaliteten i befolkningsstatistiken men för dödsorsaksstatistiken befaras att bortfallet kan komma att öka. Ekonomisk fördelningspolitik har drabbats av att RSVs registerleveranser varit försenade och av sämre kvalitet.

Försämrat surveyklimat, ökande svårigheter att nå intervjupersoner och/eller försämrad effektivitet i intervjuverksamheten har medfört ökat bortfall. Ökade kostnader för intervjuverksamheten har även inneburit påtvingade urvalsnedskärningar i undersökningarna om levnadsförhållanden (ULF) och tidsanvändningsundersökningen (TA). Båda dessa faktorer påverkar statistiken noggrannhet.

Interna åtgärder

Löpande befolkningsstatistik påpekar att de nya arkiveringsrutinerna ökar risken för förlust av data genom mänskliga misstag och stressen hos dem som arbetar med viktiga datasätt som är omöjliga eller tidskrävande att återskapa.

Omorganisationen av avdelningen har inneburit viss oro i leden och troligen förseningar i produktionen. Ingen har dock i enkäten nämnt omorganisationen som en orsak till kvalitetsförändringar.

En hel del interna åtgärder har vidtagits för att öka statistikens kvalitet och servicekvaliteten. Förutom anpassningen av innehållet till samhällsförändringar nämns åtgärder som förbättrat servicekvaliteten. Snabbhet, punktlighet, spridning, presentationskvaliteten och möjligheterna till specialbearbetningar har förbättrats genom ökat datorutnyttjande (dataöverföring via disketter och DTP) och dokumentationsinsatser.

Kulturstatistiken har inrättat en rutin för att överföra data via diskett till användarna samt

snabbat upp publiceringen.

När det gäller dokumentation har medvetenheten om betydelsen av god dokumentation ökat och stora insatser har här gjorts inom FMP och HUT. Inom ULF har resultaten från återintervjustudier och experiment med olika svarsformat dokumenterats i särskilda meto-drapporter. För denna produkt har även ett mödosamt arbete med historisk variabel-dokumentation med hjälp av PC-programvaran PARADOX igångsatts. Dokumentationen av tidigare FoBar enligt DOK-systemet är nu avslutat.

Inom den löpande befolkningsstatistiken har man efter en genomlysning gjort sådana omprioriteringar i publiceringen att snabbhet och punktlighet förbättrats på bekostnad av presentationskvaliteten (analysinslag har tagits bort).

I den socialstatistiska databasen (SSDB) har man infört möjligheten till standardvägning.

De interna åtgärder som vidtagits för att förbättra kvaliteten gäller i huvudsak statistikens innehåll (relevans) och servicekvaliteten. Intresset för (eller möjligheterna?) att förbättra noggrannheten tycks inte vara lika stort. Vissa insatser har gjorts för att via förbättrad estimationsteknik motverka effekterna av det ökande bortfallet och i HINK har man ökat urvalet för att få bättre representation av höginkomstagare. Inom socialtjänststatistiken har man infört nya granskningsrutiner som baseras på återkoppling till uppgiftslämnarna.

Utvecklingsarbete i syfte att förbättra statistiken noggrannhet har inriktats mot metoder att mäta och korrigera för mätfel. Bortfallet följs upp och analyseras systematiskt.

Samtliga kvalitetsstudier för vilka I-avdelningen fick medel från 1990 års kvalitetsfond har slutförts och avrapporterats i särskild ordning.

3.4.2 Kvalitetsförändringar

Nedanstående tabell omfattar de 48 produkter av samtliga 52 som besvarat enkäten. Fyra produkter har uteslutits, eftersom de är nya eller under uppbyggnad och därför har svarat "ej relevant" avseende alla kvalitetsförändringar. Bland de 48 produkter som angett bedömning för *någon* kvalitetskomponent är det ett relativt stort antal som angett alternativet "ej relevant" för *någon* huvudkomponent. Skälen till valet "ej relevant" varierar. I de flesta fall ska "ej relevant" för en huvudkomponent tolkas som "oförändrad", "ny produkt" eller "kan ej bedömas". För t.ex. tidigare FoBar har ingen ny statistik publicerats ("ej relevant" har angetts för *RELEVANS* och *NOGGRANNHET*) men *SERVICEN* har förbättrats. Familjestatistiken är en helt ny produkt vilken inneburit en stor förbättring av *RELEVANSEN* inom detta område men det är "ej relevant" att bedöma förändring i *NOGGRANNHET* och *SERVICE*. Produkter som helt baseras på sekundär analys och publicering, t.ex. Välfärdsbulletinen och Hälsostatistisk årsbok, har angett "ej relevant" för *NOGGRANNHET*. Se även redovisningen av de enskilda produkternas svar i bilaga 1.

Tabell 3.4 Kvalitetsförändringar i I-avdelningens produkter 1990/91.⁴
(Totala antalet produkter 48 st).

Kvalitetskomponent	Kvalitetsförändring					Ej relevant *
	-2	-1	0	1	2	
RELEVANS		2	30	11	3	2
Population och objekt		2	34	6	2	4
Variabler			28	11	5	4
Detaljeringsgrad		2	31	5	4	6
Referensperiod		1	42			5
Periodicitet	1		42			5
Jämförbarhet över tiden		3	39	2		4
Jämförbarhet annan stat.		1	30	9	2	6
Modell/teori			30	1		17
NOGGRANNHET		4	31	5	1	7
Täckning		2	36	2	1	7
Bortfall		6	32	2		8
Urval, estimation			9	2		37
Mätning			36	1	1	10
Bearbetning	1		33	6	1	7
SERVICEKVALITET		2	22	21	1	2
Snabbhet, preliminär	1	1	17	4	1	24
Snabbhet, definitiv	1	1	28	7	2	9
Punktlighet	1	3	33	5	2	4
Spridning			35	5	3	5
Presentation		1	27	12	2	6
Dokumentation	1		32	8	2	5
Infoservice		2	32	7	3	4
Möjl. till specialbearbetning			28	10	3	7

Servicekvaliteten är den kvalitetsaspekt som blivit föremål för flest förbättringar och framför allt är det presentationen och möjligheterna till specialbearbetningar som förbättrats. Relevansen har också förbättrats för ganska många produkter och här är det främst variabelinnehållet som förbättrats eller utökats. För noggrannheten har endast sex produkter anmält en total förbättring, varav fem avser minskning av bearbetningsfelen i social-

⁴ anger antalet produkter som redovisar läget som mycket sämre (-2), sämre (-1), oförändrat (0), bättre (1) respektive mycket bättre (+2).

tjänststatistiken.

Ett fåtal kvalitetsförsämringar redovisas. I flertalet fall har dessa orsakats av yttre faktorer som produktansvarig ej kunnat råda över. I två fall har man medvetet tagit en kvalitetsförsämring i ett avseende för att få förbättringar i ett annat avseenden. Den löpande befolkningsstatistiken har minskat analysinslagen i publikationerna för att kunna publicera snabbare. Socialbidragsstatistiken är föremål för en större systemomläggning vilket inneburit kraftiga förseningar under föregående budgetår, men framdeles bör ge kvalitetsförbättringar.

3.4.3 Jämförelse med 1990 års enkät

Resultaten från 1991 års kvalitetsenkät visar samma mönster som 1990 års enkät; utvecklingen är mest positiv för servicekvaliteten. I den tidigare enkäten efterfrågades även kvalitetsnivån genom att produktansvariga skulle ange "bristnivån" för olika kvalitetsaspekter. Enligt denna enkät var den genomsnittliga bristnivån störst avseende dokumentation, urvals- och mätfel, snabbhet och analysinslag. I årets enkät kan man också skönja en ambition att avhjälpa dessa brister. Speciellt glädjande är det att dokumentation förbättrats, även om här fortfarande finns mycket att göra.

3.4.4 Slutsatser och kommentarer

Kvalitetsenkäten har ett stort värde i att den lyfter fram kvalitetsfrågorna och ger personalen en begreppsapparat att diskutera utifrån. Det utvidgade kvalitetsbegreppet börjar få allt större genomslagskraft. De flesta produktansvariga har förstått innebörden i de olika termerna och ansträngt sig att göra seriösa bedömningar.

Alla svar och kommentarer från produktansvariga vid I-avdelningen har sammanställts i en särskild rapport vilken ska användas i det fortsatta kvalitetsarbetet. Vad som bör diskuteras särskilt är prioriteringen mellan olika kvalitetsförbättrande åtgärder. Är det så att statistikens noggrannhet kommit i skymundan på bekostnad av servicekvaliteten? Enligt 1989 års kvalitetsenkät vid I-avdelningen var användarna tämligen ointresserade av noggrannheten eller kunde inte bedöma den. Detta betyder inte att noggrannheten är utan betydelse för användningen, utan snarare att vi inte lyckats klargöra att i all statistik är skattningarna behäftade med vissa fel. Användarnas svaga intresse kan eventuellt till en del förklaras av att publicering av SCB i form av "officiell statistik" uppfattas som en garant för god statistikkvalitet.

Vid I har medvetenheten och ambitionerna ökat vad gäller dokumentation. Många talar om att framställa produkthandböcker.

Vid I har man inte kommit särskilt långt i EG-anpassningen. Enkätsvaren andas ett yrvaket "vet inte så mycket, men det kommer nog att hända saker".

3.5 VERKET SOM HELHET

I det följande görs en kort samlad redovisning av resultaten för hela verket. Avslutningsvis redovisas också några jämförelser med resultaten från förra årets undersökning.

3.5.1 Kvalitetspåverkande faktorer

Varje produkt är unik i den meningen att produktionsförutsättningar och användarkrav skiljer sig åt. Vissa mera generella externa faktorer som påverkar statistikens kvalitet går dock att läsa ut ur enkätsvaren. Det är också möjligt att göra en lista på vanligen vidtagna åtgärder från producentens sida för att antingen förbättra kvaliteten, eller primärt för att spara resurser.

I följande tabell har sådana faktorer som nämnts för åtminstone ett 10-tal produkter vardera tagits med.

Faktorer i SCBs omgivning

- Ändrad lagstiftning
- Ändrade administrativa förfaranden och systemomläggningar
- Förändrad registerkvalitet
- Förseningar i leverans av (administrativa) indata
- Ökat svarsbortfall
- Förändrat beteende bland aktörer i den ekonomiska sfären
- Ändrat synsätt/beteende i samhället (nya samlevnadsformer, nya partier etc)
- Ökat intresse för området i fråga
- Utredning pågår

Flera av dessa kan leda till såväl bättre som sämre kvalitet i statistiken, medan andra entydigt medför kvalitetsproblem (t.ex. bortfall och förseningar samt bristande jämförbarhet).

Interna åtgärder

- Bättre datorstöd med hjälp av PC-teknik
- Ny (bättre) statistisk metodik
- Ny teknik för publicering (DTP mm)
- Vidaranalys av data
- Kvalitetsinsatser i produktionsledet (matchningar och sambearbetningar för konsistentest)
- Förändrade resurser
- Uppgiftslämnarkontakter
- Minskad granskning/rättning
- Arbete med definitioner och standarder
- Ändrade instruktioner och administrativa rutiner för produktionen
- Bättre produktionsdokumentation
- Genomlysning eller annan översyn

Huvuddelen av de uppräknade insatserna syftar direkt till att förbättra statistik kvaliteten. I flera

fall har de vidtagits som direkt svar på externa händelser (problem från omgivningen). I några fall syftar åtgärderna dock främst till resursbesparing. Målsättningen i dylika fall är att minimera de negativa effekterna av minskade resurser på statistik kvaliteten.

3.5.2 Kvalitetsutvecklingen

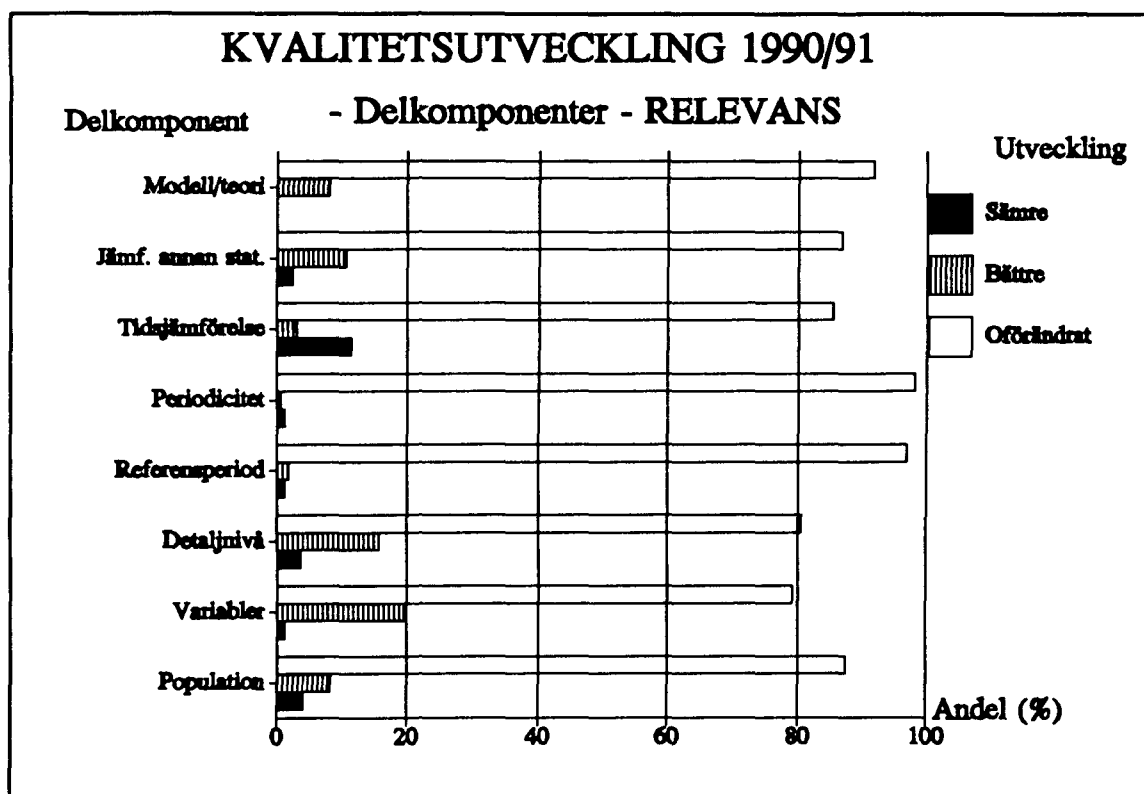
Åtminstone någon produkt har angett kvalitetsförändringar för envar av de 21 utvalda indikatorerna. Mest frekventa förändringar noteras för delkomponenterna snabbhet, punktlighet, presentationsformer och dokumentation, medan andelen förändringar är mycket låg vad avser referensperiod och periodicitet. Även för delkomponenterna modell/teori har endast ett fåtal (positiva) förändringar noterats. Denna indikator som första gången infördes i år har fungerat mindre bra. Ytterligare förklaring av vad som avses med begreppet torde krävas.

Många av statistikprodukterna är av sammansatt natur och bygger på primäruppgifter från andra produkter. Tanken är att den valda struktureringen ska kunna utnyttjas för alla typer av produkter. I den praktiska tillämpningen har det dock uppstått svårigheter att via enkäten få information om sekundärprodukter såsom statistisk årsbok, allmän månadsstatistik och de allmänna databaserna (RSDB och TSDB). Kvaliteten i dessa produkter är i stor utsträckning en direkt funktion av de ingående materialens kvalitet. När det gäller t.ex. användning av databaserna påverkas dock kvaliteten också av insatser att förbättra tekniken, innehållet och servicen inom baserna själva. Exempel på sådana insatser har vidtagits under senaste året och i förekommande fall tagits med i respektive "primär"-produkt under delkomponenten spridning.

Resultaten för verket som helhet sammanfattas nedan efter respektive huvudkomponent. Angivna siffror avser procentandelar efter korrigering för antalet "ej relevant".

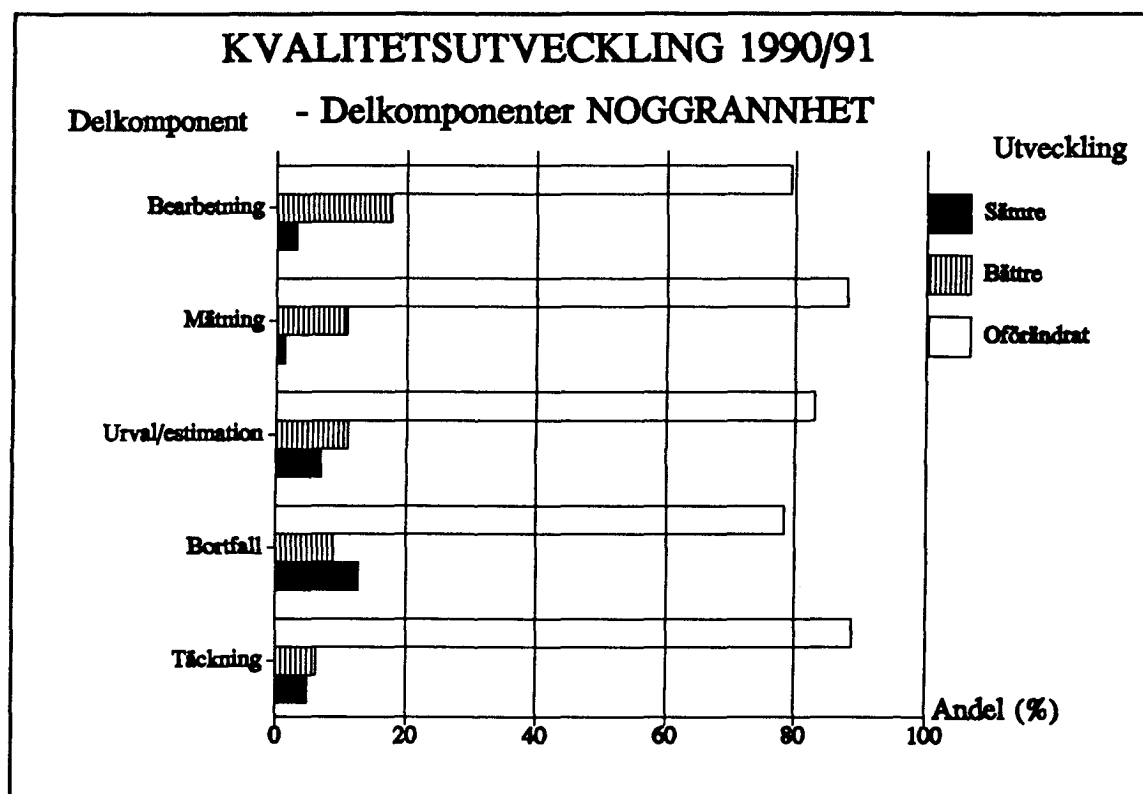
Relevansen

För 16 procent av produkterna anges förbättrad eller mycket förbättrad relevans, medan relevansen har försämrats för 4 procent. Det är i huvudsak delkomponenterna variabelinnehåll och detaljeringsgrad i redovisningar som medfört förbättrad kvalitet. Försämringarna å andra sidan är i huvudsak ett resultat av ökade brister i fråga om jämförbarhet över tiden.

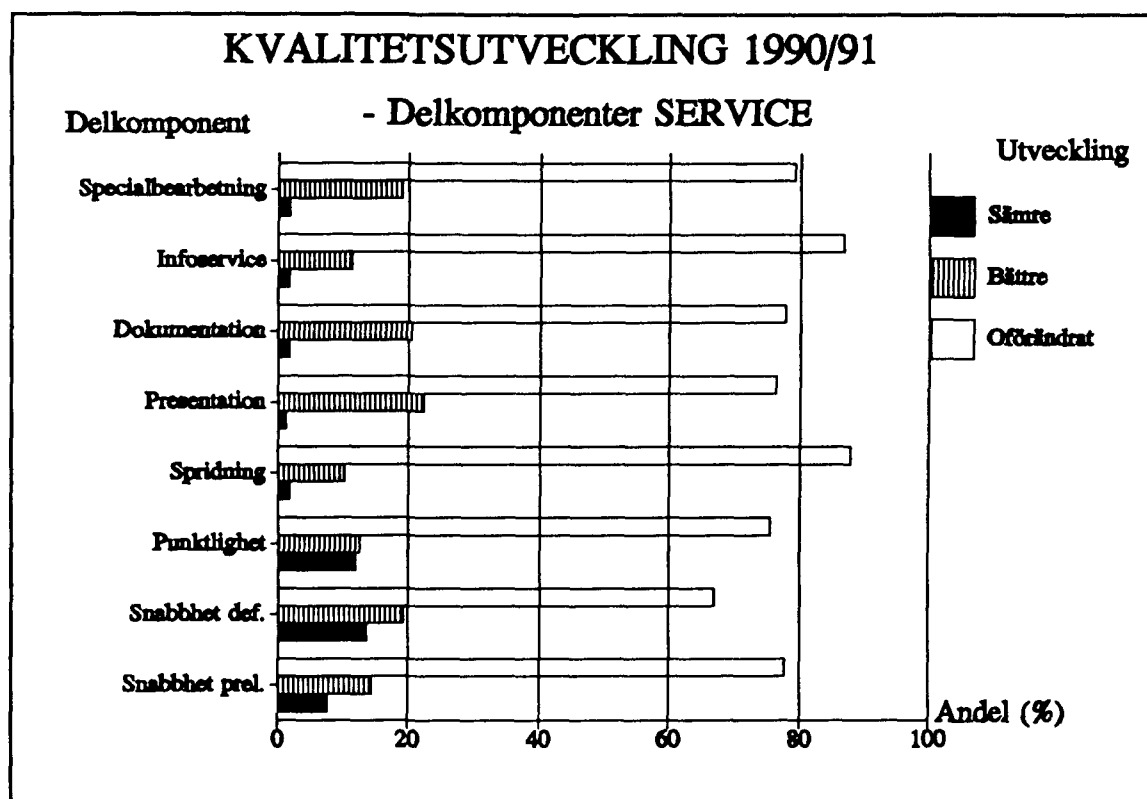
Noggrannheten

För 13 procent av produkterna anges förbättrad noggrannhet, medan noggrannheten har försämrats i 5 procent av de studerade produkterna. Förbättringarna är främst resultat av bättre bearbetning, t.ex. i form av införda PC-system liksom av bättre mätprocesser. Försämringarna å andra sidan orsakas främst av ökande bortfall. Även problem med urval och estimation har i ett antal fall medfört försämringar i statistiken.

Servicekvaliteten

För 31 procent av produkterna anges förbättrad eller mycket förbättrad servicekvalitet, medan försämringar i servicehänseende anges för 5 procent. Registrerade förbättringar är resultatet av flera olika delfaktorer, bl.a. ökad snabbhet i definitiva redovisningar, bättre presentationskvalitet, bättre dokumentation och ökade möjligheter till specialbearbetningar. De registrerade försämringarna orsakas främst av brister i fråga om snabbhet och i punktlighet.

3.5.3 Jämförelse med 1990 års undersökning

I 1990 års kvalitetsundersökning studerades såväl kvalitetsläget våren 1990, som förändringar i kvalitetshänseende under perioden 1987/88 -- 1989/90. Kvalitetsläget uttrycktes i termer av brister på en skala från 0 till 4. Ju högre värde på respektive komponent desto allvarligare brister i statistiken för användarnas vidkommande. Kvalitetsutvecklingen mättes på en skala med tre värden, nämligen: försämring (-1), oförändrat (0) och förbättring (+1). I årets undersökning mäts enbart förändringar i kvalitetshänseende under det senaste budgetåret. En skala med 5 värden används i år, nämligen: mycket sämre (-2), sämre (-1), oförändrat (0), bättre (+1) och mycket bättre (+2).

Vid 1990 års undersökning angavs störst brister för komponenterna Dokumentation, Tillgänglighet i databaser, Mät- och Bearbetningsfel, Jämförbarhet med annan statistik och Urvalsfel. Dessa komponenter förekommer också i årets enkät med i huvudsak samma definitioner.

Om en medveten prioritering gjorts av kvalitetsinsatserna det senaste året förväntas särskilt stora förbättringar registreras för ovanstående komponenter. När det gäller bearbetning registreras en stor andel förbättringar. För de övriga komponenterna med stora brister märks ingen speciell satsning då den samlade insatsen betraktas. Vid en studie produkt för produkt av dessa komponenter framgår att något samband mellan läget 1990 och förändringar under senaste året inte alls föreligger (korrelationen ligger omkring 0). I det följande har därför sambanden studerats för de tre olika huvudkomponenterna.

Strukturen i kvalitetsbegreppet har modifierats en aning i årets undersökning, men huvuddelen av indikatorerna förekommer i samma skepnad båda åren. Det är därför möjligt att approximativt klassificera om svaren från 1990 till de tre huvudkomponenter som används i år. Detta har gjorts för samtliga produkter och som resultat har erhållits värden på 12 variabler för båda årens mätningar, nämligen:

Läget 1990: Relevans (RL)
Noggrannhet (NL)
Servicekvalitet (SL)
Totalkvalitet (TL), definierat som $(RL+NL+SL)/3$

Förändr 87-90: Relevans (RF)
Noggrannhet (NF)
Servicekvalitet (SF)
Totalkvalitet (TF), definierat som $(RF+NF+SF)/3$

Förändr 90-91: Relevans (R91)
Noggrannhet (N91)
Servicekvalitet (S91)
Totalkvalitet (T91), definierat som $(R91+N91+S91)/3$

Av de 160 produkter som ingick i 1990 års undersökning har 139 ingått i undersökningen också i år.

Ett flertal hypoteser relaterade till sambandet mellan svaren 1990 och 1991 kan vara av intresse att testa. Här har vi begränsat oss till följande frågor:

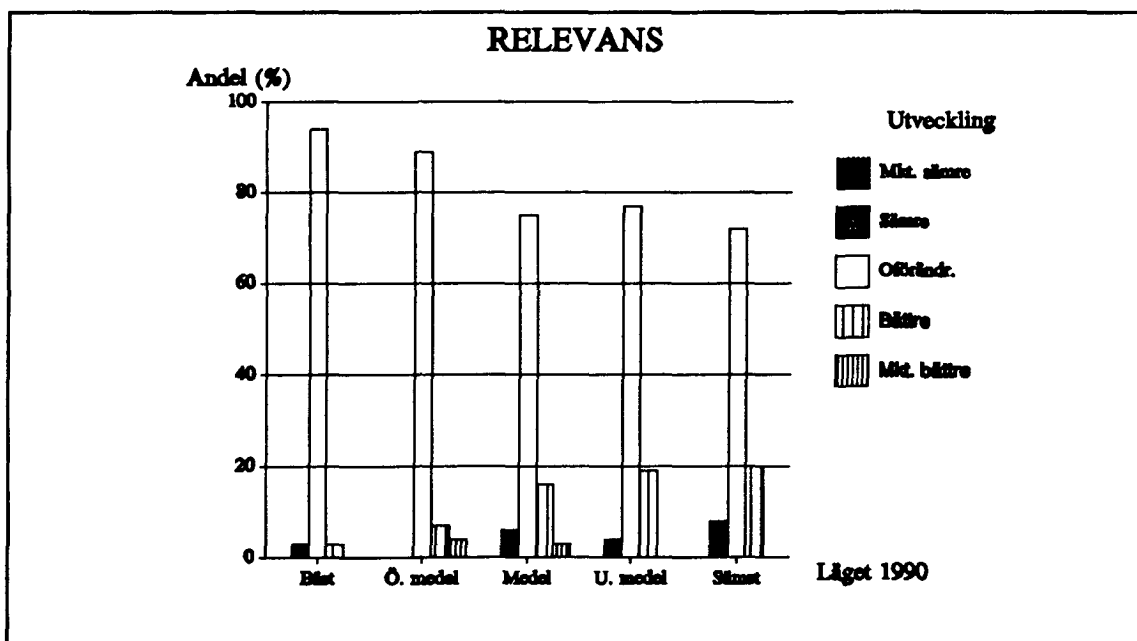
- Är det främst produkter med stora brister som förbättringar inriktas mot?
- Är det främst mot svaga komponenter som förbättringar riktas?
- Inriktas kvalitetsarbetet i första hand på produkter som redan varit föremål för omfattande kvalitetshöjande insatser eller görs försök att successivt täcka hela produktionen?

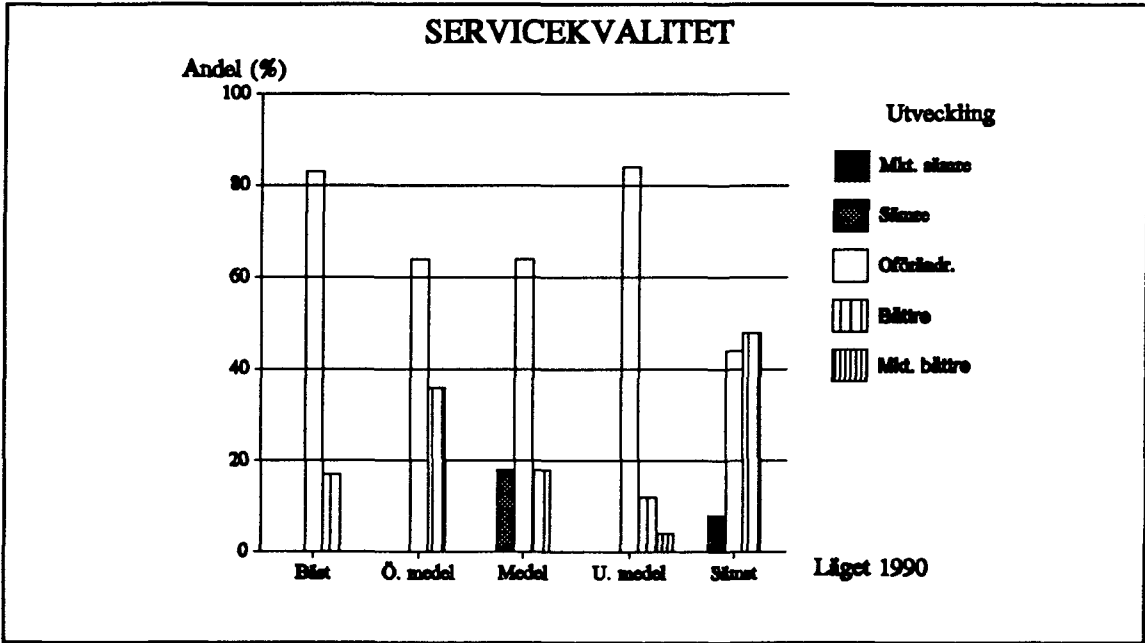
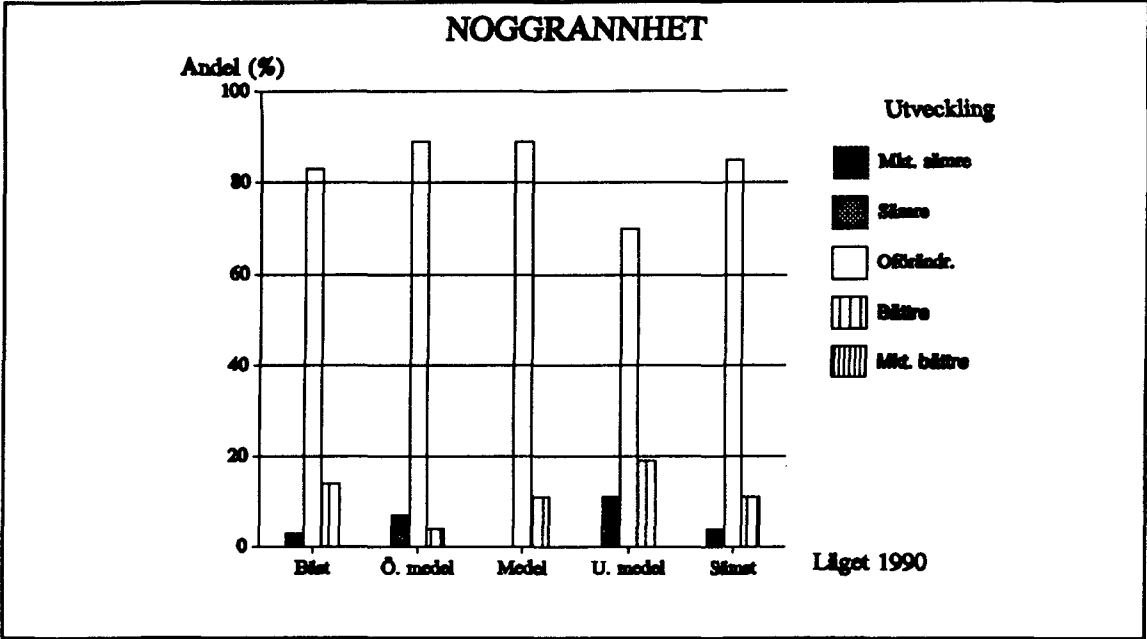
För att belysa den första frågeställningen har samtliga produkter med svar båda åren grupperats efter kvalitetsnivån 1990 i fem lika stora grupper enligt följande:

- Grupp 1: de 20 % med minst brister våren 1990 (bäst)
- Grupp 2: de 20 % över medelkvalitet våren 1990 (över)
- Grupp 3: de 20 % i mitten på bristskalan våren 1990 (medel)
- Grupp 4: de 20 % produkter därefter våren 1990 (under)
- Grupp 5: de 20 % produkter med störst brister i kvalitetshänseende våren 1990 (sämst)

Denna gruppering har gjorts för var och en av de fyra nivåvariablerna enligt föregående sida (relevansläget, noggrannhetsläget, serviceläget och läget vad avser "totalkvaliteten").

I nedanstående diagram illustreras andelen produkter i respektive grupp efter kvalitetsförändring under senaste året. Om en medveten prioritering mot kvalitetsförbättring för de produkter som uppvisade störst brister 1990 bör andelen bättre och mycket bättre successivt öka ju längre till höger man går i diagrammen.

I sammandrag kan ovanstående resultat också presenteras i form av genomsnittlig kvalitetsförändring per grupp, tabell 3.5.

Tabell 3.5 Genomsnittlig kvalitetsförändring per grupp

<u>Grupp</u>	<u>Relevans</u>	<u>Noggrannhet</u>	<u>Service</u>	<u>Totalkvalitet</u>
1 (bäst)	0.00	0.06	0.08	0.02
2 (över)	0.06	- 0,04	0.16	0.09
3 (medel)	0.08	0.09	0.03	0.03
4 (under)	0.07	0.11	0.10	0.13
5 (sämst)	0.09	0.03	0.21	0.11
SAMTLIGA	0.08	0.07	0.15	0.11

Siffrorna pekar på ett visst (men mycket svagt) samband mellan kvalitetsläget förra året och satsningar på kvalitet under det senaste året. Således framgår att för de produkter som låg sämst i kvalitetshänseende har kvaliteten förbättrats något mera än för genomsnittet. Sambanden är dock överlag svaga.

Som komplement till ovanstående studie på grupp-nivå har också en korrelationsberäkning gjorts produkt för produkt. En svag positiv korrelation kan iakttas för totalkvalitet, liksom för relevans och servicekvalitet. Detta kan tolkas så att kvalitetsarbetet under senaste året har i någon mån kraftsamlats mot produkter som 1990 uppvisade särskilt låg kvalitet. Styrkan på sambandet är dock mycket svag (korrelationskoefficienten (r) ligger mellan 0.10 och 0.15). För huvudkomponenten noggrannhet föreligger inget som helst samband, vilket innebär att åtgärder i syfte att förbättra noggrannheten knappast prioriterats mot svaga produkter/områden, eller åtminstone inte haft positiva effekter där.

En annan fråga som berör prioriteringen avser huruvida man i kvalitetshänseende satsar på samma produkter år efter år. Resultaten pekar på att så i viss mån är fallet. En positiv korrelation mellan förändringar 1987/88 -- 89/90 och 1990/91 har registrerats för samtliga komponenter.

Avslutningsvis kan noteras att förbättringarna under 1990/91 mest påverkat servicekvaliteten, och minst noggrannheten. Samtidigt kan noteras att förra årets undersökning ger vid handen att kvalitetsläget bedömdes sämst vad avser noggrannhet och bäst i servicehänseende.

I den ovanstående beräkningen har ingen hänsyn tagits till resursinsatsen för kvalitetsåtgärder på olika produkter utan endast behovet i form av redovisade brister 1990 har studerats. Det bör då noteras att effekterna på kvaliteten kan bero såväl direkt på vidtagna åtgärder vid SCB som av externa faktorer. En förklaring till resultaten kan vara att produktansvariga ej alltid lyckats motverka negativa effekter av händelser i miljön.

Grundmaterialet för ovanstående studier finns tillgängligt. Sambandsberäkningar har gjorts för alla enskilda komponenter (21 olika). Vid aggregeringen av 1990 års svar har ett visst mått av bedömning fått införas. De resultat som redovisas ovan bygger på att varje enskild komponent givits lika vikt. Det kan noteras att resultaten är robusta för alternativa val av aggregering och gruppering inom mycket vida gränser.

4. NÅGRA KVALITETSMÅTT PÅ SCBs PUBLICERING OCH SERVICE

4.1 Inledning

De mått som redovisas i det följande avser:

- Nyckeltal om SCBs publicering och centrala servicefunktioner
- Snabbheten i SCBs publicering
- Punktligheten i SCBs publicering
- Skillnaden i snabbhet mellan SM och Pressmeddelanden
- Tillgängligheten i telefon

Måtten på snabbhet och punktlighet har tagits fram ur en databas där uppgifter avseende 1989 och 1990 har lagts in. Avsikten är att under kommande år uppdatera databasen så att man fortlöpande kan följa förändringar i snabbhet och punktlighet. För att få en merafullständig bild av hur snabbt SCB publicerar sin statistik bör även publicering i elektroniska media ingå. I de centrala databaserna kommer man därför att lägga in publiceringstidpunkter så att det på sikt också blir möjligt att studera snabbheten i den elektroniska publiceringen. En utvecklingstendens bl a inom F-avdelningen är att i högre grad göra statistiken tillgänglig på elektronisk väg och samtidigt minska antalet publikationer. Denna utveckling leder till ökad snabbhet liksom också användningen av det nya spridnings- och bearbetningsinstrumentet PC-AXIS.

Resultaten rörande snabbhet och punktlighet presenteras här kortfattat främst i form av procenttal. Mer utförliga tabeller kan beställas från S/KAN.

Observera att snabbhet och punktlighet också belysts i enkäten till de produktansvariga men att ansatsen skiljer sig betydligt från den här presenterade vad gäller såväl observationsenhet (produkt respektive publikation) som mätmetod och mätperiod. I den följande redovisningen har t ex en förändring i snabbhet registrerats om det råder endast 1 dags skillnad i snabbhet mellan kalenderåren. Så strikt uppfattas knappast en förändring av de som svarat på enkäten. Vidare kan påpekas att utbildnings- och forskningsstatistiken bytt avdelningar den 91-01-01 vilket alltså påverkat redovisningen av resultaten från enkäten men ej redovisningen här som avser kalenderåren 1989 och 1990.

4.2 Några nyckeltal

Publikationer	1989	1990	Förändring (%)
Antal publikationer	730	690	- 5
Antal distribuerade exemplar	516 000	456 000	-12
-Sålda	290 000	248 000	-15
-Gratis och utbytes	226 000	208 000	- 8
Antal betalande annenter	9 000	9 000	0
Centrala databaser	1989/90	1990/91	
Antal matrisuttag	11 300	11 800	+ 4
-Externt	4 900	4 700	- 4
-Internt(exkl S/SDB)	5 100	5 600	+ 10
-Demonstration	1 400	1 500	+ 7
Antal logonkoder	821	806	- 2
-Externt	431	406	- 6
-Internt(exkl S/SDB)	333	337	+1
-Demonstration	57	63	+ 11
Antal kontrakt	283	284	0
-Databaskontrakt	233	225	- 3
-Demonstration(inkl SOCBAS m fl)	50	59	+ 18
Pressmeddelanden	1989/90	1990/91	
Antal pressmeddelanden	292	279	- 4
Artiklar i AB,Expr,DN och SvD där SCB nämns	167	213	+ 28
Upplysningstjänsten	1989/90	1990/91	
Antal förfrågningar	16 000	22 000	+ 38
Antal svar genom brev och telefax	2200	2 300	+ 5
Antal besök och kurser	150	100	- 33
Bibliotek	1989/90	1990/91	
Antal utlånade publikationer	39 600	38 000	- 4
Antal besök	5 200	5 000	- 4
Arkiv	1989/90	1990/91	
Antal framtagna volymer för forskar- service	50 200	53 700	+ 7
Antal forskarbesök	4 500	5 100	+ 13

4.3 Snabbheten i SCBs publicering

Snabbheten har mätts som skillnaden mellan utsändningstidpunkt och referenstidpunkt.

Med utsändningstidpunkt avses här den dag då publikationen lämnades till SCBs förlag för distribution till användarna.

Med referenstidpunkt avses den tidpunkt/period som statistiken belyser. Om statistiken avser månad, kvartal eller år har referenstidpunkten definierats som den sista dagen under respektive period. Referenstidpunkten har kunnat utläsas av de enskilda publikationerna.

Undersökningen omfattar de publikationer för vilka tid angivits i publiceringsplanen 1989 resp 1990 och för vilka det varit möjligt att ange referenstidpunkt. Denna population motsvaras av SM m fl publikationer där man kontinuerligt redovisar resultat från SCBs statistikproduktion.

Uppgifter om utsändningstidpunkt saknas i vissa fall. Detta gäller främst sådana publikationer som ej distribuerats centralt genom SCBs förlag. Det härigenom uppkomna bortfallet i undersökningen uppgår totalt till 9% för 1989 och 13% för 1990. Majoriteten av de publikationer som utgör bortfall ingår ej i serien Sveriges Officiella Statistik.

Tab 4.3.1 Förändringar i snabbhet 1989-1990.Samtliga publikationer.

	Andel publikationer (%)				
	AM	A	I	F	SCB
Förbättring	55	49	55	57	55
Oförändrat	4	5	2	5	4
Försämring	42	46	43	38	41
Summa	101	100	100	100	100
Bastal	53	80	58	250	441

Tab 4.3.2 Snabbhet 1989 och 1990. Samtliga publikationer.

Genomsnittligt antal veckor					
	AM	A	I	F	SCB
Månadsstatistik					
1989	5,9	5,2		7,2	6,9
1990	5,7	5,5		7,2	6,8
Kvartalsstatistik					
1989	9,6	13,0	6,8	13,2	12,1
1990	10,0	12,2	6,3	14,9	12,8
Årsstatistik					
1989	61,6	34,9	62,3	43,2	49,8
1990	56,6	37,3	43,3	41,1	42,0

Tab 4.3.3 Förändringar i snabbhet 1989-1990. Månadsstatistik.

Andel publikationer (%)					
	AM	A	I	F	SCB
Förbättring	52	42		59	56
Oförändrat	4	13		7	8
Försämring	44	46		34	37
Summa	100	101		100	101
Bastal	23	24		164	211

Tab 4.3.4 Snabbhet 1989 och 1990. Månadstatistik.

Utsändningsdag	Andel publikationer (%)				
	AM	A	I	F	SCB
Inom 1 månad					
1989	48	50		35	38
1990	52	50		38	41
Mellan 1-3 månader					
1989	52	50		49	49
1990	44	50		47	47
Efter 3 månader					
1989	0			16	13
1990	4			14	12
Summa					
1989	100	100		100	100
1990	100	100		99	100
Bastal					
1989	23	24		209	256
1990	23	24		167	214

Tab 4.3.5 Förändringar i snabbhet 1989-1990. Kvartalsstatistik.

	Andel publikationer (%)				
	AM	A	I	F	SCB
Förbättring	31	67	71	61	57
Oförändrat					
Försämring	69	33	29	39	43
Summa	100	100	100	100	100
Bastal	16	12	7	51	86

Tab 4.3.6 Snabbhet 1989 och 1990. Kvartalsstatistik.

Utsändningsdag	Andel publikationer (%)				
	AM	A	I	F	SCB
Inom 3 månader					
1989	85	67	100	53	64
1990	80	67	100	38	55
Mellan 3-6 månader					
1989	15	25		43	33
1990	20	25		53	38
Efter 6 månader					
1989		8		4	4
1990		8		9	6
Summa					
1989	100	100		100	101
1990	100	100		100	99
Bastal					
1989	20	12	8	73	113
1990	20	12	7	55	94

Tabell 4.3.7 Förändringar i snabbhet 1989-1990. Årsstatistik.

	Andel publikationer (%)				
	AM	A	I	F	SCB
Förbättring	86	48	53	43	52
Oförändrat	7	2	2		2
Försämring	7	50	45	57	46
Summa	100	100	100	100	100
Bastal	14	44	51	35	144

Tab 4.3.8 Snabbhet 1989 och 1990. Årsstatistik.

Utsändningsdag	Andel publikationer (%)				
	AM	A	I	F	SCB
Inom 6 månader					
1989	29	42	26	37	33
1990	41	41	29	38	36
Mellan 6-12 månader					
1989	24	29	34	28	30
1990	12	31	43	34	34
Efter 12 månader					
1989	47	29	41	35	37
1990	47	28	28	28	30
Summa					
1989	100	100	101	100	100
1990	100	100	100	100	100
Bastal					
1989	17	55	74	46	192
1990	17	61	65	47	190

Några kommentarer till tabellerna:

Observera rent allmänt sambandet mellan nivåtal och förändringstal. De senare är ju påverkade av nivån i utgångsläget. Denna omständighet bör man bl.a. ta hänsyn till vid jämförelser av resultaten för avdelningarna.

De tabeller som anger förändringar i snabbhet 1989-1990 avser publikationer som förekommit både 1989 och 1990. Resultaten utvisar att snabbheten totalt för SCB förbättrats mellan 1989 och 1990.

Uppgifterna i de tabeller som avser snabbheten 1989 och 1990 grundar sig dels på den population av publikationer som fanns 1989 dels på den som fanns 1990. Här utvisar resultaten en något högre snabbhet för månads- och årsstatistiken 1990 jämfört med 1989 medan det omvända förhållandet gäller för kvartalsstatistiken. Ett närmare studium av materialet visar dock att SM av typ "Snabbfakta" förekom 1989 särskilt på F-avdelningen. Flertalet av dessa "Snabbfakta" har lagts ned 1990 vilket förklarar att andelen kvartalsstatistiska publikationer som kom fram snabbt detta år var mindre än andelen föregående år. Andelen årsstatistiska publikationer på I-avdelningen som kom fram sent minskade märkbart 1990. Här är en förklaring att publikationer avseende FOB 85 och valen 88 fanns i populationen 1989 men ej i populationen 1990.

Sammantaget kan man av de redovisade tabellerna dra slutsatsen att snabbheten i SCBs publicering har förbättrats mellan 1989 och 1990.

4.4 Punktligheten i SCBs publicering

Punktligheten har mätts som skillnaden mellan faktisk och planerad utsändningstidpunkt.

Med faktisk utsändningstidpunkt avses här den dag då publikationen lämnades till SCBs förlag för distribution till användarna.

Planerade utsändningstidpunkter har beräknats från de publiceringstider som angivits i publiceringsplanen 1989 respektive 1990. I de fall vecka, månad eller halvår angivits som publiceringstid har den planerade utsändningstidpunkten definierats som den sista arbetsdagen under resp period.

Undersökningen omfattar de publikationer för vilka publiceringstider angivits i publiceringsplanen 1989 respektive 1990.

Bortfallet på grund av att uppgifter om faktisk utsändningstidpunkt saknas uppgår till 17% för 1989 och 20% för 1990. Huvuddelen av publikationerna i populationen har klassats som "SM och blå böcker" och för denna del är bortfallet 8% respektive 12%.

Tab 4.4.1 Förändringar i punktlighet 1989-1990. Samtliga publikationer.

	Andel publikationer (%)						
	AM	A	I	F	S	U	SCB
Förbättring	24	11	20	15	13	100	16
Ingen ändring (i tid eller försenade båda åren)	54	68	67	73	51		68
Försämring	22	21	13	12	38		16
Summa	100	100	100	100	100	100	100
Bastal	54	82	64	262	16	4	482

Tab 4.4.2 Punktlighet. Samtliga publikationer.

Utsändning	Andel publikationer (%)	
	1989	1990
I tid	41	41
Försenade	59	59
Summa	100	100
Bastal	611	554

Tab 4.4.3 Punktlighet. Samtliga publikationer.

Utsändning	Andel publikationer (%)			
	SM,blå böcker	Övriga böcker	Tidskrif- ter	Samtliga
I tid				
1989	39	53	61	41
1990	39	50	71	41
Försenade				
-högst 1 vecka				
1989	27	0	23	26
1990	26	4	26	25
-1-4 veckor				
1989	18	6	3	17
1990	19	17	3	18
-mer än 4 veckor				
1989	15	41	13	16
1990	16	29	0	16
Summa				
1989	99	100	100	100
1990	100	100	100	100
Bastal				
1989	563	17	31	611
1990	499	24	31	554

Tab 4.4.4 Punktlighet.SM och blå böcker

Utsändning	Andel publikationer (%)				
	AM	A	I	F	SCB
I tid					
1989	57	37	48	35	39
1990	57	27	47	37	39
Försenade					
-högst 1 vecka					
1989	22	29	11	32	27
1990	20	26	10	31	26
-1-4 veckor					
1989	13	14	15	21	18
1990	20	25	14	19	19
-mer än 4 veckor					
1989	8	20	27	12	15
1990	3	23	29	12	16
Summa					
1989	100	100	101	100	99
1990	100	101	100	99	100
Bastal					
1989	60	92	83	328	563
1990	60	98	72	269	499

Kommentar till tabellerna:

Resultaten visar att punktligheten totalt sett ej har förändrats. Den kan också betecknas som bristfällig. Vid insamling av uppgifter till publiceringsplanen 1992 kommer tidsangivelserna att normeras samtidigt som en ambition är att få in mer verklighetsnära uppgifter.

4.5 Skillnad i snabbhet mellan SM och Pressmeddelanden

Enligt ett principbeslut skall skillnaden i tid mellan publiceringen i pressmeddelandena och den egentliga resultatredovisningen endast undantagsvis vara större än en vecka.

Under 1990 utgavs 292 pressmeddelanden. En del av dessa (16 st) hade ingen direkt

motsvarighet i en resultatrapport utan gavs ut t ex med anledning av någon aktuell fråga. Av den resterande populationen saknas uppgift om utsändningstid för 24 resultatrapporter (9%).

Tabell 4.5.1 Skillnad i snabbhet mellan SM och Pressmeddelanden 1990

Antal veckor	Andel publikationer (%)					
	AM	A	I	F	U	SCB
Inom 1 vecka	50	73	50	58	50	56
Inom 2 veckor	91	85	65	77	50	77
Inom 3 veckor	97	89	83	89		90
Bastal	35	26	52	137	2	252

Kommentar till tabellen:

Resultaten visar att man ej till fullo lever upp till det ovannämnda principbeslutet. Vid den fortsatta utgivningen av pressmeddelanden kommer planerad tidpunkt för resultatrapport att anges.

4.6 Tillgänglighet i telefon

De flesta av SCBs användar- och kundkontakter sker per telefon. För att kunna följa hur servicen per telefon utvecklas sker telefontrafikmätningar över inkommande samtal löpande.

Tab 4.6.1 Medelsvarstid i växeln

	Stockholm	Örebro
1989	16 sek	10 sek
1990	11 sek	7 sek

Källa: SCBs telefonservice (December 1990)

Med medelsvarstid menas den tid det tar innan växelpersonalen svarar.

Tab 4.6.2 Övergivna samtal och återanrop

	Stockholm	Örebro
Övergivna samtal		
1989	17 %	9 %
1990	9 %	5 %
Återanrop		
1989	19 %	16 %
1990	22 %	17 %

Källa:SCBs telefonservice (December 1990)

Med övergivna samtal menas att kunden lägger på luren innan någon har hunnit svara.

Med återanrop menas samtal som kopplats till en icke kodad anknytning och efter sex signaler utan svar automatiskt kopplats tillbaka till växeln. Andelen återanrop utgör således ett mått på hur många som ej kodar sin telefon.

5. VERKSGEMENSAMMA FUNKTIONER

5.1 GEMENSAM DRIFTSERVICE

Verksamheten inom surveyområdet på Driftavdelningen har under året präglats av den nya organisation (med PU-enheten) som trädde i kraft i och med starten på budgetåret 1990/91. Omorganisationen har medfört att kvalitets- och metodfrågorna fått en mera framträdande roll i verksamheten. Andra viktiga källor till kvalitetsdiskussioner har under budgetåret varit D-avdelningens nystartade produkt Länsomnibussarna samt den under året startade Surveygruppen som har givit viktiga kontakter med metodpersoner från övriga verket.

Även på DC har frågorna kring kvalitet, service och effektivitet fått en framträdande plats. Servicegraden har mätts genom den årligen förekommande kundenkäten. När det gäller effektivitet, kvalitet och ekonomi har en analys, Compass-91, gjorts.

5.1.1 Bortfallsläget

I D-avdelningens kvalitetsarbete ingår bl a att göra en årlig uppföljning av bortfallsutvecklingen i de löpande intervjuundersökningarna. I uppföljningen ingår Arbetskraftsundersökningen (AKU), Undersökningen av levnadsförhållanden (ULF), Partisympatiundersökningen (PSU) samt Hushållens inköpsplaner (HIP).

Generellt kan man i de löpande intervjuundersökningarna se en ökning av bortfallet, främst under våren, och det är andelen ej anträffade som ökat. I AKU har bortfallet haft en ökande trend under hela budgetåret och i genomsnitt legat ungefär två procentenheter högre än förra budgetåret. I ULF är trenden inte lika tydlig men i enskilda undersökningsomgångar har bortfallet varit högt. Någon gång på samma nivåer som under den s k metropolitdebatten 1986. Bortfallet i PSU visade en tendens till minskning vid novemberundersökningen men det förbyttes till en relativt kraftig ökning vid majundersökningen. HIP skiljer sig från de övriga tre undersökningarna genom att bortfallet där under budgetåret varit relativt stabilt.

Då det gäller postenkäterna är det försämringen av inflödet i telefonuppföljningsfasen som uppmärksammas mest. Det normala är att för uppföljningen utnyttja metoden med suburval ur bortfallsstratumet. En grov uppskattning är att metoden är effektiv om minst 50 procent av de som är utvalda till uppföljningen svarar. Den nivån uppnås numera alltmer sällan. Ett exempel på detta är Omnibusundersökningarna vars svarsfrekvenser redovisas i tabellen nedan.

Tabell 5.1 SVARANDE OCH BORTFALL I OMNIBUSUNDERSÖKNINGARNA

<i>Svarande (%)</i>				
Omgång	Postenkät- fas	Telefon- fas	Totalt (vägt)	Bortfallspro- cent (vägd)
85:2	64	63	87	13
85:3	55	68	86	14
85:4	71	56	87	13
85:5	67	56	86	14
86:1	60	52	81	19
86:2	59	56	82	18
86:4	60	42	77	23
86:5	65	43	80	20
87:3	69	48	84	16
88:3	59	51	80	20
88:4	61	43	78	22
88:5	67	35	76	24
89:2	64	42	79	21
90:1	64	35	76	24
90:2	63	32	75	25
90:4	68	30	78	22
91:1+2	67	31	77	23

Tabellen visar att i Omnibusundersökningarna har under de senaste åren andelen svarande i bortfallsuppföljningarna endast vid något enstaka tillfälle legat över 50 procent. Samma tendens finner vi i andra enkätundersökningar. Om det inte går att öka andelen svarande är det mycket som talar för att vi måste hitta andra metoder för bortfallsuppföljningarna. Arbetet med detta har börjat under våren och fortsätter under kommande budgetår. Bortfallsutvecklingen redovisas i den årliga "Bortfallsbarometern" som publiceras i R & D -serien.

5.1.2 DATI-projektet

Vid budgetårets början var 40 av SCBs ca 175 fältintervjuare DATI-utbildade och utrustade med Toshiba 1200. Under året hölls 12 DATI-kurser ute i landet. Kurserna är på två dagar och omfattar urvalsadministration, intervju och kommunikation. Sommaren 1991 var därmed 160 av intervjuarna DATI-utbildade. De som utbildats under året har utrustats med en bärbar dator av märket Sharp.

Under det gångna budgetåret genomfördes 42 procent av AKU-intervjuerna och 30 procent av PSU-intervjuerna i DATI-systemet. Under sommaren -91 startade företagsdelen av levnadsnivåundersökningen i DATI. Arbetet utfördes centralt av telefongruppen.

Den nya metoden (DATI) har jämförts med den traditionella (se Rapport från DATI-projektets

produktionsprov i arbetskraftsundersökningarna augusti 1989 - januari 1990, R&D Report 1990:11, SCB) med avseende på ev. skattningsskillnader i AKU. Studien visade att skattningarna var mycket lika när det gällde huvudvariablerna och slutsatsen blev att DATI kunde införas utan kvalitetsförsämring och rätt utnyttjad medföra en kvalitetsförbättring. Bortfallsnivån skiljde sig inte mellan metoderna. En fördel med den nya tekniken var att man fick en bättre kontroll över datainsamlingsprocessen.

5.1.3 ADA-projektet

Under budgetåret 1990/91 har resterande produktionsgrupper vid D/DB övergått till användning av ADA-systemet. För dem som tidigare använt Cyberdata-systemet för registrering innebar övergången vissa problem på grund av ny tangentbordslayout. Ändrad ordning på de numeriska tangenterna gjorde att antalet "stansfel" ökade något i ett övergångsskede. Detta har påtalats i den kundenkät som D-avdelningen sänt ut (se nedan). Synpunkterna i enkäten har diskuterats vid träffar med produktansvariga och det har då visat sig att problemen varit av övergående natur. Diskussionerna har i stället kommit att handla om de möjligheter till validitets- och rimlighetskontroller samt logiska kontroller som finns i ADA-systemet och hur de kan utnyttjas för att ytterligare höja kvaliteten.

Under året har också ett byte av nätverkssystem skett, från S/36-LAN till OS/2 Lan Server. Det nya systemet har i första hand förenklat och effektiviserat de systemadministrativa rutinerna kring nätverket och dataregistreringsprogrammet RODE/PC.

5.1.4 Kundenkäter

"Kunden i centrum" är ett av de mål D-avdelningen satt upp för sin verksamhet. I linje med detta genomförde D-avdelningen under vintern kundenkäter, en inom surveyområdet och en som berörde DCs område. För att utveckla och förbättra verksamheten krävs kunskap om kundens behov samt kännedom om hur kunden bedömer våra tjänster. Kundenkäterna skulle ge oss svar på detta.

Kundenkät Survey

Undersökningspopulationen bestod av de personer som fanns upptagna som produktansvariga inför det gångna budgetåret (1990/91) och som arbetade vid SCB i januari 1991. Undersökningen avsåg att spegla de förhållanden som rådde under budgetåret 1989/90.

Svaren i kundenkäten ger en bild av tänkbara rationaliseringsmöjligheter. Som ett led i att ytterligare fånga upp produktansvarigas synpunkter har vi påbörjat en genomgång med de som uttryckt missnöje eller har haft några speciella önskemål. Dessa kontakter kommer att pågå en tid framöver. På D-avdelningen har vi upplevt ett mycket positivt gensvar vid kontakterna. Från ämnesansvarigt håll verkar man mycket nöjda med att deras synpunkter tas upp och om möjligt kan leda till förändringar av det man upplever som dåligt eller mindre bra.

Kundenkät DC

För DCs del var det tredje gången som man genomförde en kundenkät. Knappt 300 SCBare

fick ta ställning till ett stort antal påståenden om DC. Syftet var att få fram en bild av vad kunderna tycker om DC. Cirka 80 procent av enkäterna kom tillbaka med någon form av svar.

Resultaten visar, jämfört med tidigare enkäter, på en svag tendens till ökad kritisk inställning från kunderna. Som exempel kan nämnas att 78 procent angav att deras bild av DC är odelat positiv. Motsvarande siffra för kundenkäten november -88 var 83 procent. Förklaringen till detta kan vara att DC ändrat sitt arbetssätt till att vara mera utåtriktade och att fler SCBare på så sätt kommer i kontakt med DC. Enkäten visar också att flera av de nya tjänsterna är ganska okända samtidigt som de är populära. De som känner till tjänsterna har genomgående givit dem ett "bra betyg".

Trots den lilla tendensen till ökad kritik är ändå en mycket stor andel kunder väldigt nöjda med DCs service. Exempelvis tycker 96 procent att bandarkivet ger god service och 83 procent att de blir trevligt bemötta av personalen på DC.

5.1.5 PAS-projektet

Inom ramen för PAS-projektet (PAS=produktionsadministrativa system), som syftar till att anpassa och effektivisera produktionsadministrationen inom D-survey, har under senare delen av budgetåret påbörjats en översyn av kapacitets- och beläggningsplaneringen på D/IE. Översynen syftar till att integrera och utveckla system IE och DATI-systemet som redskap för effektiv resursallokering (i en decentraliserad arbetsorganisation) samt att ge en förbättrad lägesrapportering i pågående arbete. Tyngdpunkten i översynsarbetet ligger dock under budgetåret 91/92.

5.1.6 Översyn av resultatkoder

En översyn av de tvåställiga resultatkoder som används vid Intervjuenheten har genomförts under budgetåret. Avsikten har varit att så långt som möjligt samordna resultatkoderna och deras användning, dels mellan olika undersökningar och dels mellan olika system (System DB, System IE och DATI).

Resultatkoderna är de koder som anger om en urvalsperson har svarat eller inte. Vid bortfall anger resultatkoden bortfallsorsak på en relativt detaljerad nivå. Vanligast är det att koden används som slutkod men i vissa fall kan det bli aktuellt att använda den som arbetskod. Koden innehåller då hjälpinformation till en annan intervjuare t ex vid omfördelning i samband med en uppföljningsomgång. Resultatkoderna utgör grunddata för all bortfallsredovisning.

Resultatkoderna används t ex i kvalitetsarbetet avseende fältarbetsresultat samt i analysen av opinionsläget och andra förändringar i samhället. Det är därför av vikt att koderna anpassas dels till intervjuarbetet så att förändringar i detta kan avläsas dels till olika faktorer i samhället så att utvecklingen i stort kan följas.

Arbetet i projektet har utmynnat i förslag om förtydligande för hur vissa koder ska användas samt förslag till införande av några nya koder.

5.1.7 Compass-91

Under våren genomfördes på DC en s k Compass-analys. Målet för analysen var att mäta effektivitet, kvalitet och ekonomi i den centrala datordriften. Metoden definierar och mäter kostnader och bygger på en kartläggning av prestationer och resursförbrukning. Ett stort antal nyckeltal på olika detaljeringsnivåer beräknas. Mätresultaten jämförs med en referensgrupp och åtföljs av en analys med rekommendationer om effektivitetshöjande åtgärder. Metoden är svenskutvecklad och analysen genomfördes av ett konsultföretag.

Analysen gällde stordatordriften vid DC inklusive laserskrivaren på terminalen i Stockholm. SCBs externa data-kommunikation, SCB-nätet och PC-arbetet ingick i analysen. Detta innebär att mätningen innefattade cirka hälften av personalresurserna på DC.

Eftersom mätningen gjordes för första gången på SCB hade vi ingen erfarenhet av att avgöra hur de eftersökta variablerna skulle klassificeras. Uppgiftsinsamlingen följer en standardmall och är inte anpassad till den enskilda datacentralen. Vi var därför tvungna att fördela vissa uppgifter efter en godtycklig och mycket osäker indelning. Särskilt svårbehandlade var personalresurserna. De s.k. personmultiplarna delas upp i så många små delar att risken för felaktigheter är uppenbar. Man bör därför undvika att granska de enskilda resultaten på en alltför detaljerad nivå.

Från resultaten kan nämnas att DC har en hög personaltäthet. Det är en större andel personer än jämförelsegruppen som arbetar med förberedelser, datalagring och ledning/administration. Däremot har vi en mindre andel som arbetar med systemunderhåll. DC har en lägre kostnad för utrustning och driftprogramvara men höga kostnader för lasertryck och datalagring. De totala kostnaderna ställda i relation till producerad extern last är hög (134 kr) jämfört med referensgruppen (73 kr).

De områden som skall prioriteras framöver är bl a fortsatt låga utrustnings- och driftprogramvarukostnader, sänkta kostnader för lasertryck genom övergång till dubbelsidig utskrift, effektivisering av datalagringen bland annat genom utvärdering av automatiskt bandbibliotek. Vidare skall vi öka automatiseringen och minska de manuella ingreppen samt minska antalet onormalt avslutade produktionsjobb.

5.1.8 Kvalitetsstudier

Inflödesstimulerande åtgärder

Under våren 91 genomfördes ett prov för att undersöka om olika varianter på etiketter vid enkätundersökningar påverkar inflödet. Hälften av urvalet (kontrollgrupp) i Svara Sverige 1991 fick "standardetikettering" dvs etikett med id-nummer, namn och adress på framsidan av enkäten. Andra halvan (experimentgrupp) fick en etikett med endast id-nummer placerad mer diskret på baksidan av blanketten.

Ett tidigare, liknande prov 1989 stödde den uppsatta hypotesen att inflödet borde bli större i experimentgruppen.

Ett annat prov med ett nytt, mer påkostat påminnelsekort (färgtryck och med förhoppningsvis mer motiverande text) har gjorts på den svenska delen av den internordiska kulturaktivitetsundersökningen.

Resultaten av studierna är ännu ej klara men beräknas föreligga i mitten av september.

Återkontakter

Med återkontakt avses att man kontaktar intervjupersonen en tid (några dagar) efter att ordinarie intervju gjorts och ställer ett mindre antal frågor. Ett återkontaktprogram kan bättre och mer regelbundet än vad som nu görs kontrollera att

- intervju utförts
- rätt person intervjuats
- uppgifterna gäller rätt person vid indirekt intervju

Anledningen till att man i första hand valt att göra återkontakter i stället för återintervjuer är bl a att de administrativa rutinerna kring ett återkontaktprogram är mycket enkla. Ett bra designat program kan dessutom göras generellt, dvs en studie kan spänna över alla pågående undersökningar.

Som ett första steg i arbetet med återkontakter har under juni en första provstudie genomförts. Studien har haft som främsta syfte att

- studera hur de administrativa rutinerna kring återkontaktarbetet fungerar
- utvärdera återkontaktprogrammets frågeblankett och instruktioner
- undersöka om återkontakter ger någon negativ effekt på bortfallet

Den viktigaste erfarenheten av återkontakstudien är att de administrativa rutinerna tar orimligt lång tid då de görs manuellt. Förutsättningen för ett program med återkontakter är att det byggs upp ett ADB-baserat system som sköter urvalshanteringen. Systemet bör ligga inom DATI så att man helt slipper pappershanteringen.

Syftet med återkontaktstudien var i första hand, som ovan nämnts, att studera administration och formulär. Därför var urvalet endast 200 intervjupersoner. Ingen av respondenterna angav att de inte intervjuats. Endast tre reagerade helt negativt.

Studien påvisade alltså inga större hinder mot att ett program för regelbundna återkontakter skapas. Ett system inom DATI för urvalshanteringen och den generella återkontaktblanketten medför att man i framtiden kan genomföra återkontaktstudier som täcker alla (i DATI) pågående undersökningar.

5.2 GENERELLA INSATSER FÖR ATT FÖRBÄTTRA KVALITETEN

5.2.1 Mättekniska laboratoriet

Det mättekniska laboratoriet bidrar till förbättrad kvalitet på SCBs produkter genom fortlöpande granskning av frågeformulär och mättekniker som används i SCBs system för uppgiftslämnning. Härvid förekommer både fältmässig utprovning på "riktiga" uppgiftslämnare och experimentella studier i särskild lokal under kontrollerbara förhållanden.

Verksamheten syftar till att förbättra kvaliteten genom val av bästa datainsamlingsmetod samt genomtänkt och empiriskt prövad frågekonstruktion. Även intervjuarutbildning och -träning samt undersökning av uppgiftslämnarnas kognitiva processer sker i laboratoriet. Genom att erfarenheterna av uppgiftslämnande i laboratoriemiljö kan testas i en följande provundersökning elimineras faktorer som annars skulle ha påverkat huvudstudien negativt.

5.2.2 Genomlysningssarbetet

Ämnesavdelningarna inledde under budgetåret 1990/91 ett program som syftar till att "genomlysa" samtliga statistikprodukter under en femårsperiod. Avsikten är att genomlysningssarbetet skall ge underlag för eventuell revision av uppläggningsen av hela eller delar av nuvarande produktionsprocess. Särskild vikt läggs vid att förändringar i produktionsprocessen skall innebära kostnadsbesparingar och/eller få kvalitetshöjande effekter för användarna. Genomlysningen av statistikprodukterna innebär sålunda att man får information om kvalitetsläget för SCBs statistik, att man kan identifiera behov av förändringar för att förbättra kvalitetsläget och att man har underlag för prioritering av resursinsatserna för förbättringar.

Respektive genomlysning sker i en liten projektgrupp vari ingår utredare samt statistisk-metodologisk och ADB-teknisk expertis. Om så bedöms nödvändigt leder genomlysningssarbetet till en rekommendation om en mera grundläggande omprovning av verksamheten. Detta kräver i så fall någon form av mer genomgripande revision. I flertalet fall blir dock resultatet av genomlysningssarbetet större eller mindre förändringar i något eller några produktionsteg.

5.2.3 Kvalitetsinriktade grupper

Vid SCB finns ett antal rådgivande expertorgan som kontinuerligt följer kvalitetsutvecklingen. Hit hör bl.a. *kvalitetsrådet* (vari ingår representanter med från samtliga avdelningar) som bedömer olika framlagda förslag men också tar egna initiativ för att förbättra statistiken. De rekommendationer man utfärdar inriktas främst på att höja kvaliteten hos statistikprodukterna.

I *vetenskapliga rådet* ingår bl.a. ett antal professorer som arbetar med samhällsvetenskaplig forskning i vid mening. I detta forum föredras och handläggs en rad frågor och problem som sammanhänger med statistikproduktionen. Det kan gälla centrala frågor för SCB om statistikens innehåll eller kvaliteten hos tekniker, analysmetoder och presentationsformer. Genom professorernas engagemang i rådet tillförs SCB unik kompetens och expertis som kan användas då t.ex. större problemkomplex kräver mer allsidig och ingående bedömning.

Kvalitetsgruppen utarbetar den årliga kvalitetsrapporten som belyser kvalitetsutvecklingen under senaste budgetåret. Rapporten är tänkt att utgöra ett styrmedel för att dels konstatera inom vilka områden och för vilka statistikprodukter som förändringar inträffat och hur dessa påverkat kvaliteten. Härigenom får verksledningen och avdelningsledningarna ett underlag för att ta ställning i frågor som gäller resursfördelningen och förändringsarbetet i statistikproduktionen. Kvalitetsundersökningen ger samtidigt underlag för bedömning av enskilda program och produkter. Kvalitetsgruppen är föredragande i ett antal ärenden som behandlas i kvalitetsrådet.

Metodkollegiet behandlar frågor som gäller utvecklingen och införandet av nya statistiska metoder, ADB-teknik samt standarder och nomenklaturer. De påverkar alla kvaliteten hos statistikprodukterna direkt eller indirekt. För rättvisande och korrekta jämförelser av statistiska material över tiden, mellan olika regioner och från olika källor är ofta metodvalet av stor betydelse.

U-SKOL har en rad utbildningsprogram som syftar till att öka kompetensen och kunskapen hos SCB-personalen främst inom områdena statistiska metoder, ADB, publikationsframställning och marknadsföring/kommunikation. Utbildning om kvalitetsbegreppet och dess struktur liksom kvalitetsprocessen tillämpad i statistikproduktion ingår även i skolans kursutbud.

Vid *metodseminarier* diskuteras frågor som gäller kvaliteten hos statistiken och i "R & D - reports" såväl som i avdelningsvisa *rapporter* presenteras resultat från olika FoU-projekt vid SCB. Syftet med dessa är att åstadkomma en mer effektiv framställning av statistiken med bibehållen eller förbättrad kvalitet.

5.2.4 SCBs DOK-system

Ett första steg i utarbetandet av en enhetlig och heltäckande begreppsapparat och dokumentationsmall för statistiska undersökningar har tagits under budgetåret 1990/91 genom förslag till dokumentationssystem som redovisas i rapporten "Dokumentation för återanvändning av mikromaterial från SCBs undersökningar". Ett led i arbetet på att ta fram beskrivningsmodellen och dokumentationssystemet har varit att testa det nu framlagda förslaget vid praktisk tillämpning. Exemplifierande dokumentation har därför prövats på statistikprodukterna "Varutransporter på väg" och "Barn och unga" med gott resultat.

En fördel med SCBs DOK-system är att det i hög grad är anpassat till dagens PC-miljö. Sålunda finns alla erforderliga funktioner i de flesta ordbehandlare som i dag används inom SCB t.ex. WordPerfect 5.1. Vid uppläggnings av SCBs DOK-system (arkivdokumentationen) har eftersträvat att skapa nära relationer till dokumentation för andra ändamål bl.a. till SCBs systemeringsmodell och till produkthandböckerna.

5.2.5 Granskningsprocedurer

Intresset för granskningsfrågor ökar både i Sverige och utomlands. En bidragande orsak här till är säkerligen den ökande medvetenheten om att traditionell granskning är kostsam men också att dess effekter på noggrannheten långt ifrån är klarlagd. Utvecklingsarbetet innefattar utveckling av nya programvaror, nya strategier och procedurer, statistiska metoder för

effektivare allokering av det manuella arbetet i granskningsprocesserna och metoder för evalverande granskning. Evalveringar och studier av granskningsprocesser görs nu något mer än tidigare dels för att få underlag för utveckling av effektivare metodik, dels för att övertyga granskningsansvariga om behovet av effektivare metoder.

Vid SCB koncentreras arbetet på utveckling av effektivare metoder och evalveringar av granskningsprocesser med målet att utveckla granskningen till en kvalitetshöjande process. För det senare ska användas delar av de resurser som inbesparas vid införandet av de rationaliseringsmetoder som utvecklats. Vid SCB har under budgetåret 1990/1991 igångsatts marknadsföring och implementering av vissa makrogranskningsmetoder, propagerats för granskning i samband med dataregistreringen samt utvecklats metodik för studier av granskningsprocesser. Nästa steg i utvecklingen är att komma igång med evalverande granskning.

5.2.6 Samordning

Under budgetåret 1990/91 har samordningsfrågorna allt mera aktualiserats för SCB. Inom regeringskansliet har man visat sitt intresse för detta arbetsfält dels genom direktiven till statistikutredningen, dels genom de direktiv man givit SCB för kommande treårsperiod. Även vid kontakter som tagits med avdelningarna inom SCB har framkommit önskemål om att SCB bättre än vad som nu är fallet uppfyller sina förpliktelser om samordning av den officiella statistiken. En rapport som beskriver samband i statistikproduktionen har nyligen tagits fram vid U-avdelningen.

Införandet av basstandard SNI 91 (Svensk standard för näringsgrensindelning) kommer att få stora konsekvenser för samordningen av den officiella statistiken. Till följd av EG-anpassningen har emellertid lanseringen av basstandard fördröjts ett år. Närmast förestår att vidareutveckla SNI-systemet speciellt produktomenklaturer där utvecklingen inom EG också kommer att påverka slutresultatet.

I övrigt kan nämnas det arbete som nedlagts på den ekonomiska statistiken på F-avdelningen. Bland pågående arbeten kan nämnas studier av hur branschstandard SNI 69 tillämpas i den ekonomiska statistiken. Ett samnordiskt projekt med kartläggning av de begrepp och definitioner som används i statistiken utgör också bidrag för att underlätta den framtida samordningen.

5.2.7 SCBs datorstruktur och KIS

Inom SCB fortgår utvecklingen av bruket av datorer och programvaror. Det har visat sig att en utbyggnad av decentraliserade system och lokala nätverk med persondatorer kan effektivisera kontorsverksamheten och frigöra resurser för andra ändamål t.ex. kvalitetsfrågor. Inom det s.k. KIS-projektet har man inventerat de rationaliseringsmöjligheter som kan uppnås genom allmän utbyggnad av *ett* enhetligt system för elektronisk post, elektronisk anslagstavla, telefax m.m. Samtidigt skall ett sådant system för intern respektive extern datakommunikation vara helt säkert så att inte obehöriga kan komma åt känsligt material.

Standardiseringssträvanden inom SCB kommer alltmer att styras av de krav som EG kommer

att ställa på ADB-systemen. Eftersom EG kommer att infordra mycket statistik och/eller statistiskt uppgiftsmaterial från många arbetsfält måste överföringssystemet mellan EGs statistikmyndighet och SCB uppvisa stor flexibilitet och ha betydande kapacitet. Även i detta sammanhang får KIS-systemet stor betydelse.

BILAGA 1

REDOVISNING AV SAMTLIGA ENKÄTSVAR

Samtliga svar på del 2 i kvalitetsundersökningen 1991 redovisas i det följande. Produkterna är sorterade efter ämnesavdelning. Inom respektive avdelning har sortering skett på statistikprogram och inom program efter enhet/funktion.

Samtliga produkter som ingick i den kombinerade lista som tagits fram för 1990 och 1991 års undersökningar är medtagna i det följande. Produkter som inte haft verksamhet senaste året, eller är inne i sitt första verksamhetsår har lämnats blanka. Vidare har de produkter som inte kunnat besvara enkäten (lämnat svaret ej relevant på samtliga frågor) också lämnats blanka. De med ej relevant på enstaka frågor har däremot markerats med asterisk (*). Bearbetningsbara svar har erhållits från totalt 172 produkter.

Följande förkortningar har använts på de olika huvud- och delkomponenterna:

Kvalitetskomponent

Förkortning

RELEVANSEN

REL

Population och objekt	pop
Variabler	vab
Detaljeringsgrad i redovisning	det
Referensperiod	ref
Periodicitet	per
Jämförbarhet över tiden	jät
Jämförbarhet med annan statistik	jäs
Modell/teori	teo

NOGGRANNHETEN

NOG

Täckning	täc
Bortfall	bor
Urval och estimation	urv
Mätning	mät
Bearbetning	bea

SERVICEKVALITETEN

SER

Snabbhet prel. redovisning	snp
Snabbhet def. redovisning	snd
Punktlighet	pun
Spridning via olika media	spr
Presentationskvalitet (inkl. Analytiska innehåll)	pre
Dokumentation	dok
Infoservice	inf
Möjligheter till specialbearbetning	möj

KVALITETSUNDERSÖKNINGEN 1991

1. AM-avdelningen

Produktnamn	Funkt.	Statistikprogram	REL	pop	vab	det	ref	per	jät	jäs	teo	NOG	täc	bor	urv	mät	bea	SER	snp	snd	pun	spr	pre	dok	inf	möj
Sök. och intag.till gymn.skolan	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	*	0	0	0	1	1	1	0	0	-1	-1	0
Avgångna från gymnasieskolan	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obligatoriska skolan	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Personalutbildning	U	Utbildning	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	-1	0	1	0	0	0	-1	-1	-1	0	1	1	1
Högskoleuppföljningen 1990	U	Utbildning	0	0	0	0	0	*	*	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Personalstatistik för högskolan	U	Utbildning	0	0	-1	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1	*	0	0	1	*	1	1	0	0	0	0	0
Högskoleregistret	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	-1	0	*	0	0	1	*	0	0	0	*	0	0	0	1	0	0	1
Kommunal vuxenutbildning	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grund- och gymnasieuppf.	U	Utbildning																								
Befolkningens utbildning	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Skolregistret	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Kostnader för utbild.väsendet	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årskurs-9 register	U	Utbildning	1	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	*	*	0	1	2	0	2	1	1	1	0	2	1
Elever i gymnasieskolan 15 sept.	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hemspråk och hemspråksstatistik	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Folkhögskolans långa kurser	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grundutbildning för vuxna	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1
Läroregistret	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	1	0	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0
Elevpaneler 1,2 och 3	U	Utbildning	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Forskarutbildning	U	Utbildning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Komvux enkätuppföljningar	U	Utbildning	0	0	0	0	0	*	*	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årsarbetskraften	AKU	Sysselsättning	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	-1	-1	1	0	1	*	1	0	0	0	0	0	0
AKU	AKU	Sysselsättning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Kortper.syssels.stat. priv.sekt.	LSP	Sysselsättning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	*	0	0	0	0	1	0	0
Statistik över uppbördsdeklaration	LSP	Sysselsättning	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Årlig regional syssels.stat.	RA	Sysselsättning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0
Årlig lönesummestatistik	RA	Sysselsättning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arbetskadestatistik	AMI	Arbetsmiljö	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Landstingspersonal	LSO	Löner																								
Statsanställda	LSO	Löner	0	0	0	0	1	0	-1	0	*	0	0	0	*	-1	0	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0
Kyrkokommunal personal	LSO	Löner	0	1	1	0	1	0	-1	0	0	0	0	1	*	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1
Primärkommunal personal	LSO	Löner																								
Kortper.sysselsätt.stat. st.sekt.	LSO	Löner	1	0	1	1	0	0	-1	1	*	0	0	0	*	0	1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	2
Löner/sysselsätt.f.arbet.indust.	LSP	Löner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Lönestat. priv.sekt.	LSP	Löner	-1	-1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	*	-1	-1	0	0	0	0	0
Arbetskostnadsindex ind. arb.	LSP	Löner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Arbetskost.index ind.tjänstem.	LSP	Löner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Arbetskraftsbarometern	PI	Prognoser	0	0	0	0	0	0	-1	0	1	1	1	-1	1	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0

[illegible]

2. A-avdelningen

Produktnamn	Funkt.	Statistikprogram	REL	pop	vab	det	ref	per	jät	jäs	teo	NOG	täc	bor	urv	mät	bea	SER	snp	snd	pun	spr	pre	dok	inf	möj
Allmän fastighetstaxering	BF	Ekonomisk politik																								
Objektiv Skördeuppskattning.	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0
Lantbruksregistret mm	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årsväxtrapportering	LA	Jord- & Skogsbruk																								
Stat. över handelsgödsel/kalk	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	1	*	0	1	0	0	1	0	0
Galt- & Betäckningsstat	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruksekon. Unders.	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	1	0	0	0
Tillgångs- & skuldundersökningen	LA	Jord- & Skogsbruk																								
Byggnation inom jordbruket	LA	Jord- & Skogsbruk																								
Deklarationsunders. Jb	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	-1	-1	0	1	0	0	0
Skogsbrukets Arbetskraft	LA	Jord- & Skogsbruk	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	-1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skördens storlek	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbrukets Arbetskraft 1990	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Normåckördar	LA	Jord- & Skogsbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kemikalieanvänd. i jordbruket	MI	Fiske & Vattenbruk																								
Lufkvalitet i tätorter	NA	Fiske & Vattenbruk																								
Vattenbruk	NA	Fiske & Vattenbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	1	0	0	0	0	0	0
Deklarationsundersök. fiskare	NA	Fiske & Vattenbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	1	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Fiskets avkastning	NA	Fiske & Vattenbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	-1	0	0	-1	0	1	0	0	0	0
Moderniser. o rivningsstatistik	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Beslut om statliga bostadslån (IDLABF)	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	*	0	*	0	0	*	0	0	0	0	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Låneobjektsstatistik	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	*	0	0	0	0	0	0
Bostads- och hyresundersök.	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energistatistik för lokaler	BF	Boende & Byggnad																								
Energistatistik för småhus	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Bostadsbyggnadsstatistik	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fastigh.pris o lagfartsstatistik	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	0	0	2	0	0	1	0	0
Fastighetstaxeringsregistret	BF	Boende & Byggnad	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	*	0	0	1	*	1	1	0	0	0	0	0
Bostadshyror i nyproduktion	BF	Boende & Byggnad	1	0	1	1	0	0	0	0	*	-1	0	-1	*	0	1	-1	*	-1	-1	0	0	0	0	0
Intäkts- o kostnadsundersök.	BF	Boende & Byggnad																								
Ombyggnadskost. flerbostadshus	BF	Boende & Byggnad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Markanvändningsstatistik	NA	Fysisk planering	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utsläpp t.vatten av eutrofierade ämn	MI	Miljövård	1	0	2	2	0	0	0	0	0	1	0	1	*	0	0	0	*	-1	-1	0	1	0	0	1
Miljöskyddskost. i indust. 1988	MI	Miljövård	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	1
Bekämpningsmedel i jordbruket	MI	Miljövård	0	0	0	0	0	0	*	*	*	0	0	0	*	*	0	-1	*	-1	-1	-1	0	0	0	0
Bekämp.medel i jordbruket 87-90	MI	Miljövård	0	-1	0	-1	0	0	-1	0	0	-1	-1	1	-1	1	0	1	*	2	2	0	0	0	0	-1
Utsläpp av försurande ämnen	MI	Miljövård																								
Utsläpp till luft av svavel mm	MI	Miljövård	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	*	*	1	0	0	2	0	0	0	0	0	1	2
Lufkvalitet i tätorter	MI	Miljövård	0	0	1	0	0	0	0	0	*	1	*	0	*	1	0	1	*	2	2	0	1	0	0	0

[illegible]

3. F-avdelningen

Produktnamn	Funkt.	Statistikprogram	REL	pop	vab	det	ref	per	jät	jäs	teo	NOG	täc	bor	urv	mät	bea	SER	snp	snd	pun	spr	pre	dok	inf	möj	
Bilstatistik enl. bilregist.	SE	Transporter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Varutransporter på väg	SE	Transporter	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	-1	-1	0	0	1	0	0	0
Hamnstatistik	SE	Transporter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	
Rederistatistik	SE	Transporter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Utrikessjöfart	SE	Transporter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Resebyråer & researrangörer	SE	Transporter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Byggnadsprisindex	EPR	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	*	1	0	0	0	0	0	0	
Faktorpris	EPR	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
Konsumentprisindex	EPR	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	-1	1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Prisindex i Prod.o Import.led.	EPR	Ekonomisk politik	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	*	0	0	1	0	1	0	0	
Utrikeshandelsstatistik	KONJ	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	
Produktionsvolymindex-månadsvis	KONJ	Ekonomisk politik	1	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Företag utländ.tillgång/skuld	KONJ	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Balansstatistik ickefin. föret.	KONJ	Ekonomisk politik	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	
Exportenkäten	KONJ	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	
Kapacitetsutnyttjandestat.	KONJ	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lagertypsstatistiken	KONJ	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-1	1	-1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	
Produktionsvolymindex-årlig	KONJ	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	*	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Industrins leverans-/orderläge	KONJ	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Investeringsenkäten	KONJ	Ekonomisk politik	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	
Nationalriksenskaper	NR	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	-1	*	1	0	*	*	*	*	0	1	0	-1	0	0	1	1	0	0	
Centralt företagsreg. (CFAR)	REG	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	-1	0	*	0	0	1	*	*	0	1	0	0	0	0	
Stuverier & stödtjänster	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Intrikeshandelsstatistik	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	
Konsultbranschen	SE	Ekonomisk politik	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	*	-1	-1	0	0	1	0	0	
Kommunalskatterna	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	*	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Taxeringsutfallet	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	
Kommuner - årlig	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	*	*	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Skatteutjämning	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	
Åkerier, spedit.& lagrföretag	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kommunägda företag	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	*	2	0	1	1	0	0	0	
Landsting - årlig	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	*	*	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Utgifts-inkomstprognos kommun.	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kommunal kreditmarknadstatistik	SE	Ekonomisk politik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ek. redogör. för kyrkokommuner	SE	Ekonomisk politik	1	2	1	1	0	1	-1	0	1	1	0	2	2	0	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Aktieägarstatistik	KONJ	Kredit- & valutapolitik	1	2	0	1	0	0	0	*	*	1	1	0	*	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
Balansstat.finansiella företag	KONJ	Kredit- & valutapolitik	2	0	2	2	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	
Stockstatistik	KONJ	Kredit- & valutapolitik	0	-1	-1	0	0	0	-1	0	*	-1	-1	-1	*	0	-1	-1	-1	-2	-2	0	-1	0	0	0	
Bokslutsstatistik, finans.bolag	KONJ	Kredit- & valutapolitik	-1	-1	0	0	0	0	-1	0	*	-1	0	0	*	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Finansriksenskaper	KONJ	Kredit- & valutapolitik	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

F-afdelningen (forts)

Produktnamn	Funkt.	Statistikprogram	REL	pop	vab	det	ref	per	jät	jäs	teo	NOG	täc	bor	urv	mät	bea	SER	smp	snd	pun	spr	pre	dok	inf	möj	
Forskningsstatistik	KONJ	Forskning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	
Forskningsstat.högskol.personal.	KONJ	Forskning	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	*	-1	-1	0	1	1	1	1	
Forskning ekonomidata högskol.	KONJ	Forskning	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	*	1	1	1	*	-1	-1	0	1	1	1	1	
Prod.stat. för bygg./byggkonsult	IND	Näringspolitik	0	0	0	0	0	0	0	1	*	0	0	0	0	0	1	0	*	0	0	0	0	0	1	0	0
Varustatistik	IND	Näringspolitik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	*	
Preliminär resultatstatistik	IND	Näringspolitik	-1	0	0	0	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	1	0	*	0	0	0	0	0	0	-1	
Regist.över uel.ägda företag	IND	Näringspolitik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	-1	0	0	0	0	0	0	
Finansstat.f.varuprod.föret.	IND	Näringspolitik	-1	-1	0	1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	
Industri & Bergverksstat.	IND	Näringspolitik	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	
Finansstatistik tjänstenäringar	SE	Näringspolitik	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2	0	0	-1	*	-1	-1	0	1	-1	0	-1	
Nyetablelingsstatistik	SE	Näringspolitik	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkvarteringsstatistik	SE	Turism	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	
Årlig el- o fjärrvärmestatistik.	EPR	Energi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0	0	0	0	0	
Månatlig bränslestatistik	EPR	Energi	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kvartalsvis bränslestatistik	EPR	Energi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Årlig gasstatistik	EPR	Energi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Energibalanser, prel., kvartal.	EPR	Energi	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	1	0	0	*	0	0	0	0	1	1	
Energibalanser, definitiva	EPR	Energi	0	0	0	0	0	0	-1	0	1	-1	-1	*	-1	0	1	1	*	1	0	0	1	0	1	1	
Månatlig elstatistik	EPR	Energi	1	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	

F-avdelningstotaler

[illegible]

4. I-avdelningen

Produktnamn	Funkt.	Statistikprogram	REL	pop	vab	det	ref	per	jlt	jls	teo	NOG	tic	bor	urv	mät	bea	SER	snp	snd	pun	spr	pre	dok	inf	möj
Äktenskapsregistret	KR	Krim.pol. & rättsv.	0	0	0	*	*	*	0	*	*	0	0	0	*	*	0	0	*	*	0	0	*	0	1	*
För brott lagförda personer	KR	Krim.pol. & rättsv.	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	*	0	1	1	*	1	0	0	1	1	0	1
Kriminalvårdsstatistik	KR	Krim.pol. & rättsv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Rättsstatistisk årsbok	KR	Krim.pol. & rättsv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Vårdnadsundersökning	KR	Krim.pol. & rättsv.	1	1	0	0	0	0	1	1	*	0	0	0	*	1	0	0	*	-1	-1	0	0	0	0	0
Brottsstatistik	KR	Krim.pol. & rättsv.	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Återfall i brott	KR	Krim.pol. & rättsv.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1
Domstolars verksamhet	KR	Krim.pol. & rättsv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Välfärdsbulletinen	VÄL	Välfärd	0	*	*	*	*	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	1	1	*	0	0	1	*	*	*
ULF	VÄL	Välfärd	0	0	0	-1	0	0	0	0	*	-1	0	-1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0
Faderskap och underhåll	SOC	Socialtjänst	1	0	1	1	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Socialbidrag	SOC	Socialtjänst	0	0	1	0	0	0	-1	1	0	1	0	1	*	*	1	-1	-2	-2	-2	0	1	-2	1	1
Färdtjänst	SOC	Socialtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soc.hemtjänst och hemhjälp,nov.	SOC	Socialtjänst	-1	-1	0	-1	0	0	-1	-1	*	1	-1	-1	*	0	1	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Insatser för barn och unga	SOC	Socialtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förskolor,fritids- o fam.dag.hem	SOC	Socialtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Kost. o intäkt. f. äldre omsorg.	SOC	Socialtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Serviceboende f.äldre/handikapp.	SOC	Socialtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	*	1	0	0	*	0	1	0	*	0	0	0	0	0	0	0
Vägledande socialbidragsnormer	SOC	Socialtjänst	-1	0	0	0	0	-2	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	*	1	1	0	0	0	0	0
Sociala utgifter	SOC	Socialtjänst	0	1	1	1	0	0	0	1	*	1	1	*	*	0	1	0	*	0	0	0	0	0	0	*
Insatser för vuxna missbruk.	SOC	Socialtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Personal inom äldreomsorgen	SOC	Socialtjänst	2	2	2	2	-1	0	-1	2	*	2	2	1	*	2	2	2	*	2	2	0	2	2	0	2
Dödsfallsregistret	HS	Hälso- & sjukvård	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hälsostatistisk Årsbok	HS	Hälso- & sjukvård	0	0	0	0	0	0	0	0	*	*	*	*	*	*	*	0	*	*	1	0	0	*	0	*
SSDB	HS	Hälso- & sjukvård	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
Dödsorsaksregistret	HS	Hälso- & sjukvård	0	0	1	0	0	0	1	1	*	0	0	0	*	0	1	1	*	1	0	0	1	1	0	0
Trafikolycksstatistik	TSÄK	Trafiksäkerhet	0	0	0	1	0	0	0	*	*	0	0	0	*	*	0	1	1	0	0	0	1	0	2	1
Fördelningsmodellprojektet	EFP	Fördelningsspolitik	0	0	1	*	0	0	0	0	*	-1	0	-1	0	0	0	1	*	0	0	*	*	1	1	0
Totalräknad inkomststatistik	EFP	Fördelningsspolitik	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	-1	1	0	0	0	1
HINK	EFP	Fördelningsspolitik	1	0	2	2	0	0	0	1	0	1	1	-1	1	0	0	0	*	0	-1	0	0	1	0	1
Museistatistik	KM	Kultur och medier	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	0	2	0	0	2	2
Studieförbundens verksamhet	KM	Kultur och medier	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	1	1
Samhällets utgifter för kultur	KM	Kultur och medier																								
Biblioteksstatistik	KM	Kultur och medier	1	2	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	2	2
Kulturstatistik	KM	Kultur och medier																								
Invandring/invandrare	BEF	Invandring/invandrare																								
Register över totalbefolkningen	BEF	Befolkning	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	*	0	0	*	1	1	0
Folkmängd, DEMOPAK	BEF	Befolkning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0
Befolkningsförändringar	BEF	Befolkning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	1	2	1	-1	1	-1	0

I-avdelningen (forts)

Produktnamn	Funkt.	Statistikprogram	REL	pop	vab	det	ref	per	jät	jäs	teo	NOG	tlc	bor	urv	mät	bea	SER	snp	and	pun	spr	pre	dok	inf	möj	
AVIPAK	BEF	Befolkning	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	-2	0	0	0	0	1	0	0	-1	1
Familjestatistik	BEF	Befolkning	2	1	2	0	0	*	*	2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Tidigare POB:ar	BEF	Befolkning	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	1	*	*	*	*	*	*	*	1
POB 90	BEF	Befolkning	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Demografisk analys	DBF	Befolkning	1	*	*	0	0	0	0	0	1	*	*	*	*	*	*	*	1	*	*	*	0	1	0	1	1
Partisynpatiuundersökningar	FUG	Folkstyre	2	0	2	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0
VAL-91	FUG	Folkstyre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Omnibusundersökningar	FUG	Folkstyre	0	0	0	0	*	*	0	0	0	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1	*	0	*	0	0	0	0	
Barnomsorg: BOU 91	FUG	Folkstyre	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Tidsanvändningundersökningen	KON	Konsumentpolitik																									
Hushållens utgifter 1988	KON	Konsumentpolitik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	
Hushållens livsmedelsutgifter	KON	Konsumentpolitik																									
Hushållens inköpsplaner (HIP)	KON	Konsumentpolitik	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0
Jämställdhetsstatistik	JÄM	Jämställdhet	1	0	1	2	0	0	0	1	0	*	*	*	*	*	*	*	1	*	0	1	0	1	0	0	*

I-avdelningstotaler

[illegible]

SCB - Totalt

[illegible]

SCB • procentuell fördelning

[illegible]

BILAGA 2

BLANKETT OCH INSTRUKTION FÖR 1991 ÅRS KVALITETSENKÄT

Dags för kvalitetsenkäten 1991

Bakgrund: Under de två senaste åren har en kvalitetsenkät genomförts till produktansvariga vid SCB. Denna har gjorts dels för att allmänt kunna beskriva kvalitetsläget och utvecklingen i kvalitetshänseende för verkets statistik, dels som direkt underlag för beräkning av produktivitetens utvecklingen. Resultat från 1990 års kvalitetsenkät finns redovisade i: Kvalitetsrapporten 1990 (R&D Report 1990:7-8).

Syfte: Årets enkät begränsas till en studie av förändring av kvaliteten under det senaste budgetåret dvs 90-07-01--91-06-30, samt till kartläggning av det aktuella läget avseende dokumentation av respektive statistikprodukt.

Ansvar: Du som produktansvarig fyller i bifogade enkät, gärna tillsammans med övriga som arbetar med produkten. Den besvarade enkäten lämnas till enhetschef el motsvarande som skall ställa sig bakom svaret. Avdelningens metodstatistiker hjälper liksom förra året till med stöd och som diskussionspartner.

Inlämningsstid: Besvarad enkät lämnas senast **1991-05-21** till avdelningens medlem i SCBs kvalitetsgrupp, dvs: Monica Rennermalm, AM, Urho Karvonen, A, Anita Ullberg, F, Ingrid Lyberg, I, Nils Welander, S.

Redovisning: Resultaten av årets enkät kommer liksom förra året att sammanställas i en rapport. Vidare kommer varje avdelning att få tillgång till grundmaterialet för fortsatt bearbetning och analys.

Uppläggning av årets enkät

Enkäten består av fem delar.

I **del 1** skall Du så detaljerat som möjligt specificera yttre förändringar och interna åtgärder som vidtagits och som bedöms ha förändrat kvaliteten i vid bemärkelse hos den under det senaste budgetåret offentliggjorda statistiken. Med senaste budgetåret avses perioden 90-07-01--91-06-30. Eftersom verksamhetsåret ännu inte är avslutat ombeds du bedöma förväntade förändringar för återstående tid fram till sista juni. I **del 2** anges på en skala med 5 nivåer de bedömda effekterna av vidtagna åtgärder, resp inträffade faktorer i omgivningen. Du ska referera till åtgärderna i del 1. I **del 3** anger du planerade och pågående åtgärder och vilka effekter dessa bedöms ha på produktens kvalitet. I **del 4** anges EG-anpassning. I **del 5**, slutligen, anger Du för statistikprodukten väsentlig dokumentation.

I årets enkät används en modifierad struktur för kvalitetsbegreppet. Den nya strukturen är en vidareutveckling av den som har använts vid de tidigare kvalitetsenkäterna. Målsättningen är att den nya strukturen, när den är färdigutvecklad, skall uppfylla tre olika syften, nämligen:

- Ny kvalitetsmodell för den officiella statistiken.
- Ny grund för kvalitetsdeklarationer.
- Ny grund för kvalitetsenkäter.

Det är viktigt att kvalitetsmodellen är användbar för alla dessa tre syften. Lämna därför gärna synpunkter och förslag i samband med besvarandet av enkäten.

De olika (del)-komponenterna och övriga begrepp i strukturen beskrivs på bifogade blad. För ytterligare klargöranden av införda begrepp och termer tag kontakt med någon i kvalitetsgruppen.

Tack för Din medverkan!

Produktnamn: _____

Produktnummer: _____

Avd/enhet(funkt): _____

Statistikprogram: _____

Kontaktperson: _____

tel: _____

Prod ansvarig: _____

tel: _____

System ansv: _____

tel: _____

Metodansv: _____

tel: _____

Del 1: Omvärldsförändringar och interna åtgärder som påverkat statistikens kvalitet i vid mening¹

a) Följande faktorer i omvärlden bedöms ha förändrat kvaliteten hos den under budgetåret 90-07-01--91-06-30 offentliggjorda statistiken:

a1:.....

.....

a2:.....

.....

a3:.....

.....

b) Följande åtgärder har vidtagits som bedöms ha förändrat kvaliteten hos den under budgetåret 90-07-01--91-06-30 offentliggjorda statistiken:

b1:.....

.....

b2:.....

.....

b3:.....

.....

1) Om Du behöver mer utrymme använd gärna extra blad.

Del 3: Planerade och pågående åtgärder som bedöms påverka kvaliteten i framtiden¹

a).....

.....

b).....

.....

c).....

.....

d).....

.....

Del 4: EG-anpassning¹

Beskriv i vad mån statistiken är anpassad till EGs riktlinjer, och vilka aktiviteter för ytterligare anpassning som pågår

.....

.....

.....

Del 5: Dokumentationsläget¹

Exempel på dokumentation som avses är tekniska manualer, produkthandböcker och övrigt material som beskriver statistikens produktion och kvalitet.

a) Tillgänglig dokumentation

.....

b) Brister vad avser dokumentationen

.....

c) Planerade insatser

.....

d) Tidsplan för planerade insatser.....

.....

Ge gärna synpunkter på enkäten och det använda kvalitetsbegreppet på ett löst blad.

Tack för Din medverkan

¹) Använd gärna extrablad om mer utrymme krävs.

Förklaringar till del 2

Några av komponenterna som tillsammans avser att ge information om kvalitetsutvecklingen för SCBs verksamhet finns beskrivna i MIS 1979:8 (Riktlinjer för kvalitetsredovisning av statistik). I det följande kommenteras begreppen kortfattat.

Komponenterna under rubriken **relevans** syftar på hur Du bedömer att användarna uppfattar statistiken för respektive behov. Då uppgifterna används för skilda syften, försök göra en totalbedömning. **Population och objekt** avser dels hur den grupp objekt vi vill undersöka är definierade i relation till användarnas önskemål, dels hur undersökningsobjekten i sig är definierade. Exempel på det senare är att ar-betsställe och hushåll kan definieras på olika sätt. **Referensperiod** syftar på den tidpunkt/period som statistiken avser. **Periodicitet** avser frekvensen med vilken resultat tas fram.

Jämförbarhet över tiden avser i vad mån det är möjligt att sammanlänka uppgifter från olika undersökningstillfällen. Brister i detta avseende kan orsakas av bl a ändrade definitioner och av ändrade metoder i statistikprocessen. Delkomponenten **jämförbarhet med annan statistik** avser i vad mån det är möjligt att kombinera uppgifter från olika statistikgrenar. Brister i denna jämförbarhet kan orsakas av att olika definitioner eller metoder används i olika undersökningar.

Modell/teori syftar på i vad mån den statistiska modell som utnyttjas för att generera numeriska resultat utgör en god beskrivning av det saklogiska problem som avses att belysas (t ex genom formelval för en prisindex eller val av såsongrensningssmetod).

Komponenterna under rubriken **noggrannhet** är uppdelade efter orsak. Du gör en uppdelning av de olika förekommande feltypernas betydelse för noggrannheten i redovisade resultat.

Komponenterna under rubriken **servicekvalitet** avser kvaliteten i den service som erbjuds användarna. Med **snabbhet** menas tiden från referenstidpunkt/period till presentation av preliminärt respektive definitivt resultat. **Punktlighet** syftar på hur bra angivna presentationstidpunkter hålls. Komponentens **spridning via olika media** syftar på i vad mån olika kanaler (pressmeddelanden, publikationer, disketter, SDB, Reuter etc) används för att nå ut med statistiken till olika användare och hur väl dessa kanaler är avpassade till olika användares behov.

Presentationskvalitet syftar på i vad mån publikationer och andra redovisningar är lättförståeliga från användarnas utgångspunkter. **Dokumentation** avser dels produkt- och processbeskrivningar, dels särskild kvalitetsdokumentation t ex i form av analyser av olika felkällors förekomst och effekter. Denna dokumentation behöver inte vara publicerad särskilt. Det räcker att den är tillgänglig, t ex i en produkthandbok. **Infoservice** avser SCBs förmåga att vara tillgänglig för olika förfrågningar och direkta förtydliganden i anslutning till den reguljära statistiken. **Möjligheter till specialbearbetningar** syftar på våra möjligheter att erbjuda sådana sammanställningar med annan statistik och liknande uppdragstjänster.

R & D Reports är en för U/ADB och U/STM gemensam publikationsserie, som fr o m 1988-01-01 ersätter de tidigare "gula" och "gröna" serierna. I serien ingår även **Abstracts** (sammanfattning av metodrapporter från SCB).

R & D Reports Statistics Sweden are published by the Department of Research & Development within Statistics Sweden. Reports dealing with statistical methods have green (grön) covers. Reports dealing with EDP methods have yellow (gul) covers. In addition, abstracts are published three times a year (light brown /beige covers).

Reports published during 1991:

1991:1
(grön)	Computing elementary aggregates in the Swedish consumer price index
(Jörgen Dalén)
1991:2
(grön)	Översikt av estimatorer för stora och små redovisningsgrupper (Sixten
Lundström)
1991:3
(grön)	Interacting nonresponse and response errors (Håkan L Lindström)
1991:4
(grön)	Effects of nonresponse on survey estimates in the analysis of competing
exponential risks (Ingrid Lyberg)
1991:5
(grön)	Study of the estimation precision in the Chinese MIS surveys
(Bengt Rosén)
1991:6
(beige)	Abstracts I - Sammanfattning av metodrapporter från SCB
1991:7
(grön)	Kvalitetsfonden 1990: Projekt - handläggning - utvärdering
(Roland Friberg och Håkan L Lindström)
1991:8
(grön)	Tre återintervjustudier: Inkomstfördelningsundersökningen (Jan Eriksson),
Högskoleenkätuppföljningen (Anders Karlsson), Årsarbetskraften (Majvor
Karlsson och Solveig Thudin)
1991:9
(gul)	What metainformation should accompany statistical macrodata
(Bo Sundgren)
1991:10
(grön)	The Family Expenditure Survey: An Experiment with Incentives
(Håkan L. Lindström), Seasonal Variation and Response Behaviour
in Swedish Households Expenditure (Peter Lundquist), Reducing
Nonresponse Rates in Family Expenditure Surveys by Forming Ad Hoc
Task Forces (Lars Lyberg), A Study of Errors in Swedish Consumption
Data (Martin G. Ribe)
1991:11
(gul)	Statistical Metainformation and Metainformation Systems (Bo Sund-
gren)

1991:12 Abstracts II - Sammanfattning av metodrapporter från SCB
(beige)

1991:13 Bortfallsbarometern nr 6 (Mats Bergdahl, Sonia Ekman, Anders
(grön) Lindberg, Peter Lundquist, Monica Rennermalm)

Kvarvarande beige och gröna exemplar av ovanstående promemorior kan rekvireras från Inga-Lill Pettersson, U/LEDN, SCB, 115 81 STOCKHOLM, eller per telefon 08-783 49 56.

Kvarvarande gula exemplar kan rekvireras från Ingvar Andersson, U/ADB, SCB, 115 81 STOCKHOLM, eller per telefon 08-783 41 47.

G-090693-91 01016 - 1

CATARINA ELFFORS

A/BF-S